

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Redakcija vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K., pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K., za druge izvenavstrijske države 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravištvu „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopušlja do odpovedi. — Udje „Kakal, Slovenskega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta šte. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravištvu: Koroška cesta šte. 5, vprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede jutraj. — Ne zaprete reklamacije so poštnine proste.

Slavnosten dan.

Velikonočni torek dne 29. marca je bil za S. K. Z. slavnosten dan. Obdržavala je v Mariboru svoj letošnji občni zbor. Iz vseh okrajev Slovenskega Štajerja so prihiteli pristaši naše kmečke stranke, da se udeležijo občnega zbora svoje politične organizacije. Tudi vsi državni in deželni poslanci S. K. Z. so bili pri zborovanju navzoči.

Največje navdušenje pa je vzbudila navzočnost voditelja slovenskega krščanskega ljudstva, načelnika Vseslovenske Ljudske Stranke, dr. Ivana Šusteršiča. Završalo je po dvorani od ploskanja in gromovitega „Živio“-klicanja, ko je vstopil v veliko dvorano Narodnega Doma med svoje štajerske sobrate, kateri so mu s tem prisrčnim vsprejemom dokazali, kako ljubijo in spoštujejo moža, ki se vse svoje življenje bori za dobrobit slovenskega ljudstva. Naj mu bo ta pojav odkritosrčnega spoštovanja tudi v zadoščenje za vsa blatenja, katera je moral moč pretekle čase pretrpeti tudi od štajerskih liberalcev. Sedaj je seveda tudi pri liberalcih drugače, kajti pred njegovim velikim političnim talentom in neumornim delom za slovenske koristi so umolkli tudi liberalni palčki.

Občni zbor S. K. Z. je otvoril njen načelnik, državni in deželni poslanec, Ivan Roškar, ter pozdravil navzoče zborovalce in državne in deželne poslance. Potem je povzel besedo, da govori o nameravanem davku na vino.

Poslanec Roškar.

V jasnih besedah je g. poslanec razložil zakonski načrt za davek na vino, ter z osoljenimi besedami dokazoval njegove nedostatke in veliko škodo, ki bi jo naredil vinogradništvu, ako bi postal načrt res zakon. Ko je razlagal, kakim sitnostim bi bili vinogradniki izpostavljeni vsled nadzorovanja vinskega pridelka v svrhu obdačenja, je ljudstvo glasno izražalo svoje ogorčenje nad vladno nakano. Navedel je, kaj so že vse S. K. Z. in njeni poslanci storili nasproti predloženemu načrtu, ter obljubil, da bodo še nadalje v tem smislu delovali, in poskusili vse, da načrt ne postane zakon. Z velikim odobravanjem se je občni zbor zahvalil za temeljito in govorniško spretno izvajanje načelnika Kmečke zveze, ter na njegov predlog soglasno sprejel sledečo resolucijo:

Na občnem zboru Slovenske Kmečke Zveze iz vsega Spodnjega Štajerja zbrani vinorejci protestirajo z vso odločnostjo proti upeljavi novega davka na vino. Zahtevajo torej od v. c. kr. vlade, da odtegne tozadevno predlogo, katera bi, ako postane zakon, uničila našo vinorejo, ter s tem ugonobila mnogotisi- dim viničarskim in posestniškim rodbinam eksistenco, in jih prisilila k izselitvi v tuje države.

Vinoreja se že dandanes ne obnese, in sicer vsled pomanjkanja in draginje delavskih moči, podražitve vseh, za obdelovanje potrebnih materialij, in vsled na najnižji nivo padlih cen za vino, katere povzročajo vedno večja produkcija in uvoz, najbolj pa nezdrave trgovinske razmere.

Trgovina z vinom je neracionalna zato, ker je v rokah nekaterih posameznikov, kateri jo izrabljajo v silovito škodo producentov in konsumentov. Zadržno kletarstvo vinogradnikov je nujno potrebno, edina odpora proti temu.

Avstrijski konsum vina je med evropskimi državami še komaj na dvanajstem mestu.

Prenovitev okuženih vinogradov na Štajerskem še niti za eno tretjino od prejšnjega površja ni izpejiana, ker povzroča preogromne stroške.

Novi davek na vino, kateri bi z vso gotovostjo najbolj prizadel producenta ali vinorejca, in bi se vsled tega še zdatno znižal konsum, bi državi le malo koristil, ker bi se glavni del dohodkov porabil za nadzorstvo ali kontrolne organe.

Ako torej vlada ne namerava vničati vinoreje, in še uvidi v vinorejstvu koristno panogo za del kmetijstva, tedaj naj opusti vsako namero, z novimi davki njo oškodovati.

A za vse to sedanja vlada ni imela mnogo smisla, pač pa za nalaganje novih bremen. Zato pa se

štajerskega ljudstva na svoje zastopnike poslance, z obračajo vsi zbrani vinorejci v imenu vsega spodnje- zahtevo, da z vso odločnostjo zastavijo vse svoje moči ter preprečijo z vsemi sredstvi, četudi z najskrajnejšimi, vladno nakano, s katero bi se obremenila vinoreja z novim davkom.

Dr. Ivan Šusteršič.

Viharno navdušenje je zopet nastalo, ko je dal predsednik besedo vseslovenskemu voditelju dr. Šusteršiču. „Živio Šusteršič!“ je donelo po dvorani, in le počasi je pleglo ploskanje in vsikli, da je mogel začeti govoriti. Z napeto pozornostjo je poslušalo vse jasna izvajanja, katera so večkrat tako elektrizirala poslušalstvo, da je moral govornik prekiniti in čakati, da se vleže splošno navdušenje.

Položaj na Dunaju je skrajno kritičen. V predvelikonočnem zasedanju se je vlada prepričala, da nima zanesljive večine, na katero bi se mogla naslanjati.

Nasprotno: večina zbornice je odklonila, razpravljati še pred Veliko nočjo 182 milijonsko posojilo, katero zahteva vlada, ker primanjkuje denarja v državnih blagajnah.

Kako bo šlo s tem posojilom po Veliki noči, še ni jasno.

Danes se zamore le jedno reči: da je vse negotovo, usoda vlade, usoda parlamenta in usoda vladnih predlog.

Samo eno je gotovo, in to je za nas edino merodajno: Da se Vseslovenska ljudska stranka ničesar ne boji, naj pride kar hoče! (Dolgotrajno ploskanje.)

Parlament se zopet snide okoli srede aprila. Ni pričakovati, da se do takrat kaj spremeni na vladnih klopeh.

Tudi pisarjenje, da se do takrat zasedete mesti češkega in nemškega ministra-krajana, je prazno.

Vsaj kar se tiče češkega ministra-krajana, je čisto neverjetno, da bi katerikoli Čeh (Navdušeni klici: Živio Čehi!) vstopil v sedanji kabinet; kajti Slovenska Jednota je posoglasnem sklepu odločno odklonila vsako tako krpanje (Pritrjevanje) in slovesno izrekla, da smatra vsakega, ki bi kljub temu šel v ministrstvo, škodljivcem slovenskih interesov.

Bolj verjetno je, da bo poskusil baron Bie- nerth takoj, ko se snide državni zbor, pripravi- ti Čehe in Nemce do kompromisa o narodno-političnih spornih točkah na Češkem.

Mi bi gotovo narodno spravo med Čehi in Nemci z veseljem pozdravili, ker bi s tem bil ustvarjen jeden najvažnejših predpogojev za ozdravljenje naših notranjepolitičnih raz- mer.

Toda, kakor ležijo stvari, ni pričakovati, da se bo kompromis posrečil. S precejšno sigurnostjo se zamore reči, da se bo razbil ob prenapeti- h zahtevah Nemcev.

In potem stopi položaj v najkritičnejši štadij. Kriza postane nad vse akutna.

Pa tudi v nepričakovanem slučaju, da se po- sreči češko-nemški kompromis, notranje-politični po- ložaj še ne zgubi svojega kritičnega značaja.

Ostane še odprto jugoslovansko vprašanje (Gro- movito pritrdjevanje) slovensko-nemški, slovensko-italijanski in hrvatsko-italijanski spor.

Le če se posreči rešiti tudi južni narodni spor potom sporazumljenja prizade- tih narodnosti v smislu narodne rav- nopravnosti, bo mogoče govoriti o resničnem ozdravljenju avstrijskih notranjepolitičnih razmer. (Tako je! Navdušenje.)

Drugače ostane velika rana odprta na veleva- žnem delu državnega telesa. Kajti proti jugu, ob oba- lih sinje Adrije in na Balkanu leži prihodnost naše države in tukaj, na južnoslovenskih tleh, se odloči danes alijutri usoda habsburške vesile. (Pritrdjevanje.)

S slepoti vdarjen bi bil avstrijski državnik, ki bi to preziral.

V. L. S. je pripravljena, skleniti pošteno, mo- ško spravo z narodnimi nasprotniki. Toda za sedaj

je komaj upati, da se ista dobra volja najde tudi na drugi strani, kajti Nemci nočejo ravnopravno- sti, temveč hočejo predpravo, hočejo pod- jarmiti in gospodariti.

Zato utegne nam Jugoslovonom in osobito nam Slovencem pridržana biti še daljša doba bojev za narodno ravnopravnost, za naš narodni obstanek. — Trdno zaslonbo imamo v teh bojih v naših zvestih zaveznikih, v bratih Čehih. (Silno navdušenje.) — Kakor naša zvestoba donjih ostane neomahljiva, tako se tudi češka zve- stoba ne gane. (Po dvorani šumi gromovito pri- trjevanje.)

Slovenska Jednota je in ostane stolp češko-slovenske solidarnosti. (Ponovne ovacije bratom Čehom.)

Ne varajmo se pa v enem: glavna naša moč in jamstvo za bodočnost Jugoslovancov leži v nas Ju- goslovanih samih.

Jedini in močni moramo pred vsem biti mi sami — potem se nam ni bati nobenih vihar-jev! Zato je bil skrajni čas, da se je osnovala Vse- slovenska ljudska stranka (Navdušenje), velika, jed- notna stranka celokupnega slovenskega ljudstva, — brez ozira na deželne meje.

Vseslovenska ljudska stranka je danes najmočnejši faktor med av- strijskimi Jugoslovani in zavzema odlič- no mesto med Slovani, pa tudi sploh v parlamentu — in to kljub temu, da še nima tistega zastopstva v dr- žavnem zboru, ki ji gre po dejanskih političnih raz- merah v domovini. Kajti to je jasno: če bi bile da- nes nove volitve, pripadejo V. L. S. z malimi izje- mami vsi slovenski mandati, tako da bo, če Bog da i sreča junaka, v prihodnjem državnem zboru V. L. S. sama za-se predstavljala absolutno večino jugoslovanske delegacije. (Viharno pri- trjevanje.)

Toda že danes je pozicija Slovenskega kluba v državnem zboru obče priznana in spoštovana. To se imamo zahvaliti jedinstvi in načelih, medsebojnemu prijateljstvu in zaupanju poslancev V. L. S., navdu- šenju vsakega izmed nas za dobro stvar, in strogi disciplini, ki vlada v naših trdno sklenjenih vrstah — pred vsem pa zavesti, da se moramo pri svojem trudu in odgovornosti polnem delu naslanjati na neomajno zaupanje ogromne večine slovenskega ljudstva, ki je enega du- ha z nami. (Burno ploskanje.)

Zalibog pa ne morem hvaliti razmerja med na- mi in ostalimi jugoslovanskimi strankami. Dotakniti se moram tudi te rane, če tudi bi rajše molčal. A razmere silijo, da se to razmerje enkrat razjasni in uredi. Zato je moja vestna dolžnost, spregovoriti ne- kaj besed o tem.

Ostali Jugoslovani razpadajo v več strank, ki so deloma doma v hudem nasprotstvu, na Dunaju pa so se združile v takozvano Zvezo južnih Sla- venov. Nekatere teh strank so nam po svojih nače- lih sorodne.

Lojalno razmerje med Slovenskim klubom in Zvezo južnih Slavenov bi bilo tem lažje mogoče, ker stoje sedaj v ospredju narodna vprašanja in je treba zastaviti vse sile, da se zavaruje svobodni razvoj Jugoslovancov v državi.

Zato se je po inicijativi Slovenskega kluba za- snovala Narodna zveza kot skupna orga- nacija vseh jugoslovanskih državnih poslancev v svrbo skupnega nastopanja napram vladi in napram dru- gim strankam.

Slovenski klub se je vselej zvesto držal sklepov Narodne zveze in je zastavil vso svojo moč za izvr- šitev teh sklepov.

Kljub temu so nastale v okviru Narodne zveze razmere, ki niso v interesu jugoslovanstva — in to baš sedaj, v velevažnem trenutju notra- njepolitičnega razvoja.

Ne bom preiskaval, kdo je kriv — konstatujem le suho dejstvo:

Skoro nobenega medsebojnega zaupanja ni več in če se tem razmeram ne naredi konec prav k ma- lu, utegne priti do nepreglednih posledic.

Slovenski klub bode po Veliki noči odločno za- hteval, da se razmere v Zvezi južnih Slavenov teme- ljito razjasni in ustvari odkriti, odkritosrčni in lo-

jalni odnošaji v jugoslovanski delegaciji na trdni stvarni podlagi — in če bode moral Slovenski klub izvajati konsekvence in postopati popolnoma samostojno v obrambo vzvišenih interesov, ki jih je ljudstvo zaupalo poslancem V. L. S. (Živahno, dolgotrajno pritrdjevanje.)

Žalibog znamenja niso ugodna. Dogodek, ki se je zvršil v zadnjem času v Zvezi južnih Slavena, zelo omajuje naše nade, da bo še mogoče, priti do zadovoljivega razmerja med nami in ostalimi jugoslovanskimi strankami.

Zveza južnih Slavena je imela dne 18. marca t. l. pod predsedstvom poslanca Ploja sejo, o kateri so objavili nemški in hrvaški listi poseben komunikat, to je oficijelno poročilo, izšlo iz Zveze same.

Glasom tega komunikata je Zveza južnih Slavena samolastno prelomila soglasni sklep Narodne zveze v vseučiliškem vprašanju, v tem najvažnejšem kulturnem vprašanju vsega slovenstva, — glede katerega so edini vsi Slovenci, glede katerega bi morali tembolj tudi poslanci biti edini. (Burno ploskanje.)

Razume se, da nas je to postopanje Zveze južnih Slavena nemilo dirnilo in naravno je, da je izzvalo hudo kritiko v rodoljubnih slovenskih listih.

Na Slovenski klub je napravilo postopanje Zveze južnih Slavena tem mučnejši vtis, ker smo že lansko poletje skusili, da je v odločilnem trenutku, to je, ko je prišel v perečem vseučiliškem vprašanju čas dejanja, Zveza južnih Slavena prepustila vse delo, ves dejanski odpor in ves odij Slovenskemu klubu samemu. (Medklici: Ploj! Škandal!)

„Hansele, geh' du voran, du hast Stiefele an.“ Znano je, da zastopniki Zveze južnih Slavena v proračunskem odseku niso takrat ganili mazinca!

Tem bolj nam daje misliti zadnji presenetljivi sklep Zveze južnih Slavena v tej zadevi.

Več za danes ne rečem, ker nočem preudicirati stališča Slovenskega kluba v tem velevažnem vprašanju in zlasti tudi, ker nočem vlti olje v ogenj v tako kritičnih časih.

Slovenski klub bo govorilo pravem času in njegovim besedam bodo sledila tudi primerna dejanja. (Veliko navdušenje.)

Za sedaj naj bo zadosti o teh neljubih razmerah.

Obračam se na naslov rodoljubnih tovarišev v Zvezi južnih Slavena in jim kličem: Skrajni čas je, da se vzvišena, sveta stvar postavi nad vse druge ozire, kiso malenkostni v primeri z visokim cilji jugoslovanske politike v Avstriji! (Živahno ploskanje.)

Pa naj se zgodi, kar hoče — mi se ničesar ne bojimo, če tudi sami ostanemo!

Mi se zavedamo, da je naša moč nezlomljiva, ker naša moč je moč ljudstva, ki nam je poverilo svoje zastopstvo. (Pritrdjevanje.)

Vlade prihajajo in odhajajo — včasih se odhod zvrši še hitreje nego prihod — prihajajo in odhajajo cesarski namestniki in deželni predsedniki, sekijski načelniki; tudi dvorni svetniki (Splošna veselost) pridejo in odhajajo in zginejo v temoto pozabljenja, ravno tako šribarji in biriči: kar pa ostane, to je ljudstvo, to je domovina, sveta zemlja, poročena po krvi, solzah in znoju svojih otrok. — Ostane živa moč zdravega, svobodoljubnega ljudstva, ki hoče živeti in se svobodno razvijati in napredovati na svoji rodni grudi.

Prihodnosti ljudstva ne bodo odločile ne vlade, ne cesarski namestniki, ne dvorni svetniki (Smeh), pa tudi ne poslanci — odločilo jo bo le ljudstvo samo. (Tako je! Pritrdjevanje.)

Zato ima trajno vrednost le ono delo, ki daje ljudstvu moč, ki usposobi ljudstvo za trajni, smotrni boj za svoja prava, za svoje ideale, za svoje svetinje, za svoj duševni in gmetni blagor. (Silno navdušenje.)

Glavni predpogoj za to usposobljenost pa je organizacija.

Ljudstvo mora samo včinkovati. Vsak se mora zavedati, da je njegova dolžnost, da je član stranke slovenskega ljudstva. (Dolgotrajno navdušeno ploskanje.)

Ne sme biti več tako, kakor prej, ko se je vsak pri raznih narodnih slavnostih na svoje stroške napil (Veselost) in čim večji je bil narodnjak, — tembolj se ga je napil. (Ponovna veselost.) Pri vsem tem je pa bil tisti, ki ni imel nobene besede, naše ljudstvo. (Živahno pritrdjevanje.)

Kdo pa je naše ljudstvo? Slovenski kmet. (Gromovito ploskanje.) Izbrisimo slovenskega kmeta in slovenskega naroda ni več. (Pritrdjevanje.)

Kdor hoče delati za naše ljudstvo, mora delati za slovenskega kmeta. (Ploskanje.) Kdor pa hoče iti z ljudstvom, mora spoštovati vse, kar ljubi naš narod. Spoštovati in ljubiti mora globoko versko prepričanje, ki živi v našem ljudstvu in mu daje neizčrpljivo moč. (Navdušenje.)

Ob času volitev se vedno najdejo, katere sicer dobro poznamo, ki so pa pri takih prilikah dobri kristjani. (Smeh.) Takih se moramo otresti. Liberalna stranka mrzi kmeta, to je znana stvar. Nekaj se

ji pa vendar dopade na njem: Glas, ki ga ima pri volitvah. (Živahna veselost.)

Pri volitvah leta 1901 je hodil neki agitator od gostilne do gostilne in razlagal kmetom sv. pismo. (Veselost.) Samo nekaj je bilo čudno. Na levo cerkev, na desno gostilna, a le to je videl agitator. (Veselost.) Na levo služba božja, na desno so se svetili šefani in pri teh se je agitator pridušal, da je boljši kristjan kakor gospod župnik. (Hrupen smeh.) Seveda so ga ljudje kmalu spoznali in mu pokazali vrata.

Mi se moramo zavedati, da delo med ljudstvom ni odvisno od dobre volje, ampak je dolžnost. (Pritrdjevanje.) Še več! K temu delu mora biti vsak naravnost prisiljen po organizaciji. Le na ta način je mogoče, da smo vedno na mestu, ko je treba ljulko trebiti. (Veselost.) Vi ste pri zadnjih volitvah dokazali, da znate to kar naenkrat napraviti. (Ploskanje in smeh.)

Sedaj so narodna vprašanja v ospredju. Ta so prva bojna točka. Zmagati moramo, ako se ljudstvo složno bori za svoje pravice. (Navdušenje.) Varovati se pa moramo pri tem neplodnih fraz. Te so zapuščina liberalne dobe. (Pritrdjevanje.) S frazami velikokrat samo škodujemo, posebno ako izzivamo po nepotrebnem nasprotnika tam, kjer je v nedosegljivi večini. Naši sorojaki morajo potem včasih trpeti radi praznih fraz. Pametno delo naj velja! (Burno ploskanje.)

Naše orožje ne sme biti fraza, ne krivica, ampak pametno, smotreno delo. (Navdušenje.) Neomajano zaupanje v božjo pomoč in lastno delo nas samo reši propada. (Pritrdjevanje.) Božja in človeška pravica naj bo naš meč. (Živahno pritrdjevanje.)

Vseslovenska ljudska stranka bo šla vedno po tej poti in ne odneha niti za las, ako tudi traja boj desetletja, magari celo stoletje. (Tako je! Navdušenje.) Korajže nam ne sme zmanjkati. Edini kakor en mož moramo biti, pa bo šlo. (Ploskanje.)

Padel bo vinski davek, šel bo Bilinski in šli bodo razni hofrati. (Veselost.) Ljudstvo bo pa zmagalo. (Navdušenje.)

Pri zadnjih volitvah ste pokazali, kaj znate, — Ljudstvo je govorilo mirno, a jasno. Stopajte po tej poti naprej, je še mnogo dela. (Živahni klici: Hočemo!) Tisti, ki ni kri od vaše krvi in ne vašega duha, naj nima nobene besede med vami. Prijazno sicer lahko govorite, ker to nič ne velja, in mora biti človek še s cigani prijazen. (Veselost.) Zagovarjati sem moral enkrat celo cigansko družbo in sem moral biti prijazen. Glavni lump je bil oproščen, a me še pogledal ni, kakor da bi bil največji poštenjak. K sreči so ga par mesecev pozneje obesili. (Živahna veselost.)

Tak je tudi liberalci. Pred volitvami se dobri-ka, ko je izvoljen, ti pa pokaže hrbet. (Klici: Prav dobro! Ploskanje.)

Zato hodite po poti, na katero ste stopili, odločno naprej. Niste več sami, ampak vesoljno slovensko ljudstvo, ki je iste krvi in istega duha, stoji za vami. (Navdušenje.)

Stopajmo vsi skupaj pod geslom: Z Bogom za ljudstvo!

(Po dvorani završi. Navdušeni vskliki in burno ploskanje se noče poleči. Na odru pa častitajo poslanci S. K. Z. svojemu vrhovnemu voditelju, vsi prevzeti od krasnih programatičnih besed.)

Za Vseslovensko Ljudsko Stranko.

Nato je deželnega glavarja namestnik predlagal sledečo resolucijo, ki se je soglasno sprejela:

Občni zbor Slovenske kmečke zveze z veseljem pozdravlja ustanovitev Vseslovenske ljudske stranke pod vodstvom dr. Iv. Šusteršiča, ter izjavlja, da se uvrsti v to organizacijo celokupnega slovenskega naroda.

Deželni odbornik Robič.

Komaj se je poleglo navdušenje, koje je izzval dr. Šusteršič s svojim govorom, da načelnik besedo deželnemu odborniku Robiču. In zopet je nastal vihar „Živio“-klic in ploskanje. Ljudstvo je hotelo s tem pokazati deželnemu odborniku Robiču, kako mu je hvaležno, da je edini izmed prejšnjih starih poslancev ostal zvest vzorom slovenskega krščanskega ljudstva, ter postavil svoje bogate izkušnje na parlamentarnem polju v službo slovenske kmečke stranke. Z mladeniškim vnosom je ta naš zaslužni dolgoletni bojevnik za pravice slovenskega ljudstva izvajal:

Robič govori:

Težavno je govoriti po dr. Šusteršiču. Vendar me veseli, da je moj dolgoletni prijatelj dosegel take uspehe tudi pri nas na Štajerskem. Primoran sem, da mu še enkrat čestitam. (Bil je prav slovesen trenutek, ko je v boju za narod osiveli poslanec Robič stopil k voditelju V. L. S. in mu čestital.) Nato je nadaljeval: V štajerskem deželnem zboru ni prave večine. Le takrat se najdejo nemški poslanci, kadar se gre proti Slovincem. Ta nemška večina hoče imeti vse pravice, noče pa izpolnjevati nobenih dolžnosti. Za pokritje deželnega primanjkljaja, za deželno gospodarstvo se sploh ne briga. (Škandal! Šamota!) Kako se v Gradu gospodari, kaže najbolj deželna bolnišnica. Delalo se je brez pravega načrta, tudi finančno vprašanje ni rešeno. Že dozdaj se je proračun prekoračil za 3 milijone. (Nemir. Glasni vskliki: čujmo, čujmo!) In kaj še vse pride!! Ko smo prišli v

graško deželno zbornico, smo imeli prav težavno stališče. Zahtevali so od nas, naj govorimo samo nemško. (Medklici: Tudi Narodna stranka in dr. Kukovec to zahteva.) Mi pa se nismo udali ter se ne udamo; mi zahtevamo enakopravnost. (Navdušeno odobravanje.) Potem so nas hoteli navdušiti z navidezno nedolžno spremembo poslovnika. Toda spoznali smo hudo dobre nakane ter se postavili v bran.

Prišli so potem z načrtom o spremembi deželne- ga šolskega sveta, ki bi se naj preustrojil v nemško-nacionalno gospodovalnico. Nemško-nacionalna večina je tudi hotela oropati slovensko celjsko okoliško občino. Prisiljeni smo bili, začeti najostrejši boj; začeli smo z obstrukcijo. (Burno ploskanje.) Nasprotniki so se motili. Našli so nas pripravljene. (Veliko navdušenje.) Posebno so se odlikovali poslanci v kmečki suknji. (Viharni pozdravi in topla zahvala kmetom poslancem.) Ko je velika večina videla, da nas ne premore, je bila tudi zadovoljna, da so nas poslali domov. In šli smo. (Burno odobravanje.) Sedaj se nekaj čuje, da se vrše pogajanja, da bi deželni zbor zopet delal (dr. Benkovič: Dolgove delal), toda zahtevajo, da se vdamo. Tega ne! (Navdušeni klici: Nikakor ne!) Mi hočemo v gospodarskem, političnem in narodnem smislu delati in zmagati. (Dolgotrajno, vedno se ponavljajoče navdušenje.)

K temu govoru je stavil g. Miha Brenčič sledečo resolucijo, ki je bila tudi z odobravanjem sprejeta:

Občni zbor Slovenske kmečke zveze s ponosom odobruje odločni boj kmečkih slovenskih poslancev v deželnem zboru v Gradu, ki so ga pričeli zaradi zapostavljanja slovenskih koristi v gospodarskem, narodnem in prosvetnem oziru, ter jim izreka svoje omejeno zaupanje.

Poslanec dr. Korošec.

Končno je dal še poslanec dr. Korošec kratko-sliko o dosedanjem delovanju in o dosedanjih uspehih S. K. Z., ter označil njene naloge za bližnjo bodočnost.

Volitve.

Kako je ljudstvo voditelju S. K. Z. g. Roškarju hvaležno in udano vsled njegovega dela za kmečke koristi, pokazalo se je, ko je prišlo do volitev načelnika kmečki organizaciji. Deželnega glavarja na mestnik, dr. Jankovič, se je spominjal zaslug in vrlin načelnika Roškarija ter predlagal njegovo zopetno izvolitev načelnikom S. K. Z., in vsi zborovalci so z vskliki pritrdili predlogu. In ko se je g. Roškar branil sprejeti zopet to častno breme, niso hoteli prenehati klici „Živio Roškar“, dokler se ni udal ljudski volji. G. Roškar je zopet načelnik S. K. Z. Živel!

Pri nato sledečih volitvah je bil izvoljen sledeči odbor:

Dr. Fr. Jankovič, dr. Anton Korošec, Ivan Rudolf, Alojz Terlav, Martin Pajdaš, Franc Pišec, A. Turnšek, J. Schöndorfer, Miha Brenčič ml., Jakob Bovka, Martin Cerjak, Avg. Cof, Filip Gdunder, dr. Josip Hohnjec, dr. Iv. Benkovič, Fran Vdarter, Josip Rajh st., J. Stravs, Fr. Žebot.

Vprašanja.

G. Bratušek je stavil vprašanje zaradi oskrbnika Flucherja, če se res nastavi za kletarskega nadzornika, g. Kokelj zaradi regulacije Drave, ki jo je nemška večina vsled nemarnosti zavlekla, in g. Gomilšek radi notranje organizacije S. K. Z. Ko je dal načelnik na vsa vprašanja zadovoljive odgovore, je bil dnevni red izčrpan.

Velik in slovesen je bil dan, ki so ga velikonočni torek v Mariboru obhajali slovenski kmetje in njihovi prijatelji, združeni v Slovenski kmečki zvezi. Kmetje so imeli priliko, da so se nanovo prepričali, da je K. Z. najboljša zaščitnica njihovih stanovskih koristi in teženj, ki pazi z materinsko skrbjo, da ne bi zadel našega kmeta kak udarec, ki bi mu povzročil globoko gospodarsko rano. Zato se je tisto zaupanje do K. Z., ki so ga naši kmetje že prinesli s seboj v Maribor, na njenem tretjem občnem zboru utrdilo ter je postalo neomajno. — Obenem je naša štajerska kmečka organizacija storila velik korak naprej v vseslovenskem združenju: po pomenljivih in prekrasnih besedah vseslovenskega voditelja je javno in formalno izjavila, da vstopi kot članica v Vseslovensko Ljudsko Stranko. Velikansko navdušenje, ki je zazrilo po dvorani, ko je bil ta sklep enoglasno sprejet, nam je porok, da se naše štajersko ljudstvo zaveda vseslovenske misli, ki ne pozna pokrajinskih mejnikov, ter da vidi rešitev slovenskega naroda edino le v tesnem združenju vseh krščanskih in ljudskih strank po vseh slovenskih pokrajinah. Velikonočni torek 1910 bo v zgodovini naše krščansko-narodne vseslovenske organizacije zabeležen kot velpomemben dan. Po tej poti, ki so si jo začrtali na tretjem občnem zboru S. K. Z., pogumno in vstrajno naprej z združenimi močmi in z globokim zaupanjem na božjo pomoč! Z Bogom za slovensko krščansko ljudstvo.

Na občni zbor S. K. Z. so prišli naslednji brzojavni, oziroma pismeni pozdravi:

V zadnjem trenutku zadržan, osebno prisostvovati, pozdravljam v duhu to kmečko zborovanje poštenja in dela kot velik korak k osvoboditvi slovenskega Štajerja in k zjedinenju vsega našega naroda v cesarstvu. Živela kmečka sloga z živo vero v Boga. Stjepan Radič.

Imenom koroških sosedov pozdravljam štajerske brate, zborujoče v znamenju vseslovenske ljud-

ske ideje po strankinem geslu: Junaki naprej!

Dr. Breje.

Nadalje sta brzojavno pozdravila poslanca dr. Žitnik in Gostinčar: „Naprej za delo četa vneto, v vrsti za načela sveta.“

Bog blagoslovi pošteno delo Slovenske kmečke zveze. Bog živi vse njene pristaše. Bog živi njene voditelje. Naprej do novih zmag.

Ljubljana. Uredništvo „Slovenca“.

Poslali so še pozdrave kaplan Šketa in g. Korošak iz Kozjega, g. župnik Kolarič iz Št. Miklavža nad Laškim trgom in kat. izobraževalno društvo pri Sv. Emi.

Mala politična naznanila

Dne 25. s. u. s. c. a: Bosansko-hercegovska vlada je razpisala volitve, in sicer 18. majnika za tretjo, 23. majnika za drugo kurijo, 25. majnika za prvo kurijo prvi volilni razred. — V Budimpešti se je vršila predvčeršnjim seja ministrskega sveta, ki se je pečala z znanimi izgredi v ogrski zbornici. Več poslanecv Juthovcev je izstopilo iz neodvisne stranke. — Bivši ogrski ministrski predsednik Wekerle se je izjavil, da pri prihodnjih volitvah ne bo več kandidiral v ogrski državni zbor.

Dne 26. s. u. s. c. a: Francoski senat je sprejel postavlo glede starostnega zavarovanja delavcev z 280 glasovi proti 3. — Ogrski socialni demokratje priobčujejo že svoj volilni oklic, v katerem je splošna in enaka volilna pravica in zaplenjenje cerkvenega premoženja. — Turški Arnavti, ki tvorijo turško mejno stražo ob Črni gori, se že tri dni bijejo s Črnogorci. Ob turško-črnogorski meji se je streljalo. Ubila sta bila dva Črnogorca in en Arnavt.

Dne 27. s. u. s. c. a: Iz Carigrada se poroča, da je končno sklenjeno, da bo turški sultan posetil bolgarskega kralja Ferdinanda v Sofiji in srbskega kralja Petra v Belgradu. — Petrograški listi objavljajo izjavo srbskega zunanjega ministra Milovanovića, ki izjavlja, da se veseli obiska kralja Petra v Petrogradu in se nadeja, da bo mogoče kmalu tudi z Avstrijo skleniti sporazum, kar da bo pospeševalo splošni mir. — Med Bolgarijo in Srbijo se bo v najkrajšem času sklenila carinska zveza, ki sta jo svoj čas preprečili Avstrija in Turčija. Dunajski finančni krogi obžalujejo, da se je takrat zveza preprečila in naglašajo, da bi bila nastopala Avstrija pametnejše, ako bi bila sama sklenila carinsko zvezo s Srbijo, Bolgarijo, Rumunijo in Črnogoro, ker bi si bila pridobila tako naklonjenost prizadetih držav.

Dne 28. s. u. s. c. a. Grški kralj se brani, podpisati oklic za sklicanje narodne skupščine, če se vojaška liga pismeno ne obveže, da se razpusti. — Listi poročajo, da se rumunski kralj in kraljica letos povodom 80letnice avstrijskega cesarja pripeljeta osebno na Dunaj čestitat cesarju. — Sestavo nove italijanske vlade prevzame žid Luigi Luzatti, ki pravi, da hoče politiko „sprave“.

Razne novice.

Iz šole. Gdč. Lojzika Ferlež je premeščena iz Lembaha v Št. Jurij v Slov. gor.

PODLISTEK.

Helena.

Črtica. — Spisal Starogorski.

(Konec.)

II.

Preteklo je štirinajst dni, in Helena ni videla poročnika, niti on nje. Hodila je na prejšnje mesto, tudi poročnik je hodil, ali nista se srečala. Naključje je hotelo, da je prišel ta ali oni prepozno.

Helena se je čutila nekako nezadovoljno, toda njeno neizkušeno srce ni vedelo, zakaj.

Tretjo nedeljo po onem sestanku je priredilo telovadno društvo vrtni koncert. Saj je majnika najlepše med bujnim cvetjem in duhtečim vzduhom.

Sredi raznih cvetlic, lepih vitkih cipres, na zeleni trati so se vrstile mize. V enem kotu je stal oder, ozaljšan z lovoriko in drugim južnim rastlinjem.

Helena, izborna pevka, je sodelovala pri koncertu. Petje domoljubnih in drugih pesmi, proizvajane z veliko natančnostjo, so navdušile ljudstvo, in postajalo je vedno vselejše in živahnije.

Govorniki so risali v hrvatskih in slovenskih besedah preteklost Slovanov, posebno Slovencev in Hrvatov, ter napovedovali vstajenje.

„Zora puca, bit će dana,“ je govoril oče Helene, profesor Čelin. „Naroč vstaja i hrvatski i slovenski iz davne teme, vstaja kakor Kristus iz svoje gomile, kakor orjak, kakor zmagovalce svojih morilcev... Hrvati i Slovenci! To morje, ta veličastvena voda, ki je nosila nekdanje naše pradede in njihovogo blago, ti valovi, ki so hladili potno čelo Slovanom, naj bodejo zopet naši! Ovi ošabni tujec, ki se šopiri po njem, po našem morju, se bo moral umakniti sili! Buči morje adrijsko, buči in tresi raz sebituji rod, bodi zopet slovansko! Donele so naše pesmi po njem, naj ne zamro na veke! Zbudimo je zopet, rojaki!...“

* **Razpisano** je učiteljsko mesto. Na dvorazredni ljudski šoli pri Sv. Martinu na Pohorju je razpisano mesto stalnega nadučitelja. Prošnje do konca aprila. Prošilec mora dokazati zmožnost obeh deželnih jezikov in za pouk v verouku.

* **Osebnost**. Gospod Ivan Šebat, naš štajerski rojak, dosedaj c. kr. okrajni tajnik v Kamniku, je prestavljen v Ljubljano k deželni vladi.

* **Za rezerviste**. Rezervisti, ki se žele udeležiti letošnjih vojaških vaj kot kolesarji, imajo to naznati do 15. aprila v municiji.

* **47. pešpolk**, ki je v Gorici, je v sredo, dne 23. t. m. slavil obletnico bitke pri Novari.

* **Ustanovni občni zbor** zidanmoške podružnice Društva jugoslovanskih železniških uradnikov se vrši v nedeljo 3. aprila ob 5. uri popoldne v restavraciji Juvančič na Zidanem mostu s sledečim dnevnim redom: 1. Nagovor predsednika Društva jugoslovanskih železniških uradnikov; 2. podružnična pravila; 3. volitve; 4. slučajnosti. — Zvečer je istotam družabni večer z zanimivim vspešdom. — Tovariši, posebno iz Štajerske, prihitite v polnem številu k ustanovitvi naše druge podružnice! Naj ne manjka nikdo, kogar ne bi zadrževala služba! Na družabni večer prisrčno vabimo rodbino, prijatelje in znanee. — Osrednji odbor Društva jugoslovanskih železniških uradnikov.

* **Znižanje poštne** od poštne nakaznice v prometu z Bosno in Hercegovino. Sporazumno s ces. in kr. vojnim ministrom so določene pristojbine od poštne nakaznice v prometu med Avstrijo in Bosno-Hercegovino s 1. aprilom 1910 kakor sledi: do 20 K 10 vin., čez 20 do 100 K 20 vin., čez 100 do 300 K 40 vin., čez 300 K do 600 K 60 vin., čez 600 do 1000 K 100 vin.

* **Dijaška kuhinja** v Celju daje letos povprečno vsak dan 54 dijakom kosilo. Ti obedi povzročajo odobro mnogo stroškov na leto, zato se prosijo častiti dobrotniki najljubše, da se blagohotno spominjajo „Dijaške kuhinje“ pri veselih in žalostnih prilikah. Slovenski narod potrebuje vsestransko izobraženega naraščaja. Kdor hoče res koristiti in koristonosno naglati glavni v narodno korist, naj žrtvuje kaj v prospeh in v izobrazbo svoje narodne mladine. Iz te mladine zrastle bodo uradniki, duhovniki, učitelji, trgovci itd. — zastopani bodo torej vsi stanovi, zato apelujemo tudi na radodarnost vseh stanov brez razločka. Odbor dijaške kuhinje v Celju.

* **Vsled poročila** mestnega sveta v Königswartu (alpsko zdravilišče na Češkem, politični okraj Plan, z železno kiselco) je v tem zdravilišču za častnike, uradnike, učitelje, časnikarje in dijake pred sezono do srede junija in po sezoni od srede avgusta gotovo število prostih mest pridržanih, ki nudijo brezplačno stanovanje s kopeli in zdravljem, ter so prosti vse zdraviliške takse. Vprašanja se naj pošiljajo, če le mogoče, en mesec prej na mestno zdravniško komisijo.

* **Vplačevanje** neposrednih davkov. Tekom II. četrtletja 1910 postanejo neposredni davki na Štajerskem dotekli, oziroma plačani v naslednjih obrokih: I. Zemljiški, hišno-razredni in hišno-najemniški davek, ter 5% davek od najemnine onih poslopij, ki so prosta hišno-najemniškega davka, in sicer: 4. mesečni obrok dne 30. aprila 1910; 5. mesečni obrok dne 31. maja 1910; 6. mesečni obrok dne 30. junija 1910. II. Občna pridobnina in pridobnina podjetj, podvrženih javnemu dajanju računov: II. četrtletni obrok dne 1.

„Nima slasti brez svobode,
mar je bolje biti rob,
nego slavno se boriti
in pa pasti v hladni grob?“

Pri takih besedah pač ne more ostati srce poslušalca hladno in mrtvo!

„Na morje! — V čolne!“ — se je zaslišalo. Vrh telovadci so tudi že pripravili, da se v večernem hladu povežijo po Adrijskem morju.

Helena je opazila pri mizi, sebi nasproti, poročnika.

Kri ji je vzplala k srcu, in neka čudna nevolja in radost sta se menjavali v nji.

Poročnik Kastrinič se je približal in prosil, ako bi blagovolila z njim v čoln.

„Rad bi se navzel Vašega navdušenja za domovino, gospica,“ je prosil. „In to mi je možno samo pri Vas.“

Dovolila mu je.

Čolni so odrinili več skupaj in posamežno, kakor je kdo hotel. Razun veslarja, sta bila poročnik in Helena sama v čolnu, ki je plaval poleg drugih s pevci.

Ker so bile Hrvatice in Slovenke pri tej vožnji skupaj, so jele Slovenke pevati slovensko pesem. Ostali na vrtu so gledali na morje, odkoder je donela poskočnica in vihrala v večernem vzduhu tako lepo, da se je odpiralo sleherni srce in srkalo v se lepo to slovenske pesmi.

„Kadar pride boja dan,
pletla vevec bom;
in če pade bojnih ran,
padel je za dom!
Padel v bran je naroda,
Potlej grob bom venčala,
o junaku pevala:
srečna Slovenka!...“

„Krasno, lepo...!“ so ploskali z brega. — V tem je pa zadonel zvon. večerni zvon, in njegov don je legel po morskem miru in odneval po bregovih.

aprila 1910. III. Rentnina in osebna dohodnina, v kolikor se ti davki ne pobirajo na račun državne blagajnice potom odbitka pe osebah, oziroma blagajnicah, ki izplačujejo davku podvržene prejemke, in sicer I. poluletni obrok dne 1. junija 1910.

* **Hallejevo** repatico vidijo zdaj zvezdoznanci s svojimi daljnogledi svetiti kot malo zvezdico osme vrste. Nek nemški zvezdoznanece pravi, da je videl repatico že 15. t. m. s prostim očesom kot zvezdo pete vrste. Po prvem aprilu se bo videla repatica eno ali dve uri pred solnčnim vzhodom, seveda izpočetka le v slabotni svetlobi, ker se repatica šele približuje našemu solncu in našemu svetu. V noči med 18. in 19. majem pojde naša zemlja skozi rep te repatice, in bo rabila za svoj prehod okoli dve uri. Čutili ne bomo tega prehoda najbrž nič.

* **Katoličani-nazadnjaki?** Liberalci kaj radi očitajo duhovnikom in vsem katoliško mislečim možem nazadnjaštvo. Pa vselej jih udari po zobeh resnica sama. — Iz nešteti vzgledov lahko dokažemo, da je cerkev pravo vedo vedno pospeševala. Nedavno je imel na Dunaju učene razprave vseučiliški profesor Dr. Musil. Govoril je o svojih potovanjih po jutrovi deželah, zlasti po Arabiji, kjer je raziskal velezanimeve reči ter obogatel z novimi podatki ne le zemljepisje, temveč tudi starinoslovje in zgodovino. Mož je član raznih akademij in znan po svetu kot učenjak. Prišli so ga poslušati na Dunaju visoki gospodje, nadvojvode, ministri, vseučiliški profesorji, plemeniti itd. Pred kratkim so listi prinesli vest, da je dr. Musila sam cesar odlikoval, in sicer radi njegovih zaslug za znanost. Mnogo so pisali časopisi o tem možu. A malokje so povedali, da je ta učenjak duhovnik, ki se vzpričo učenega sveta ne sramuje svoje duhovske obleke. Tako, glejte, se je zopet odkrilo obrekovanje liberalcev, da so katoličani nazadnjaki!

* **Vprašanje** italijanskega vseučilišča je sedaj na dnevnem redu. Italijani bi radi imeli svojo visoko šolo v Trstu. Italijanski listi pravijo, da bi se sedaj prav lahko dobila v državnem zboru večina, ki bi glasovala za Trst kot sedež italijanskega vseučilišča. Če se pa pred glasovanjem izvrši kaka sprememba v ministristvu v prilog nam Slovanom, ne bo z italijanskim vseučiliščem nič, ker bodo Poljaki in krščanski socialci potem najbrž drugih misli. — Slovanske stranke so bile dosedaj v tem vprašanju edine. „Narodna zveza“, v kateri so bili slovenski in hrvaški katoliški in liberalni poslanci, združeni v skupno parlamentarno postopanje, je bila na predlog poslancev dr. Susteršiča zavzela sledeče stališče: Trst se brez-pogojno odklanja kot sedež italijanskega vseučilišča. Za Trst bi namreč glasovali Italijani, socialni demokratje, skoro vsa nemška svobodomiselna zveza, velika večina krščanskih socialcev (dr. Lueger je namreč že umrl) in Poljaki razun Štapinskijeve skupine, dopusti se pa ustanovitev italijanske visoke šole na Dunaju ali na Tirolskem, toda le pod pogojem, da se istočasno ustanovi tudi slovenska visoka šola v Ljubljani. Isto stališče je zavzemala v tej stvari tudi največja skupina slovanskih poslancev, „Slovanska Enota“, v kateri so skoro vsi slovanski poslanci. S takim enotnim postopanjem je bilo upanja, da se kaj doseže. No, pa je prišlo drugače. Ljubljanski „Slovenec“ je objavil pred kratkim uvodnik pod naslovom „Mučno presenečenje“, v katerem poroča res nekaj presemetljivega. Med drugim izvaža: „Zveza južnih Slovanov je imela zadnji petek ob zaključbi državnega zbo-

Vse je vtihnilo. Navdušenje in delo brez molitve je ničevno. Glave so se odkrile, roke sklenile... Poročnik je moral hote ali neho te storiti isto.

Pobožna grla so nato jela peti:

„Večerni zvon, ti mili don,
ko zarja zlati še višave,
zemljanom ti naznanjaš Ave —
Ave Marija...!“

Nek tajinstven čut je legel na udeležence vožnje po morju in ostale v vrtu. „O, Bog, daj teptani domovini zopet raj, zopet zlato svobodo, reši slovanski, tebi udani narod!... O Bog!... Odvzemi prokletstvo nesloge... blagoslov mu daj...“ so vzdihala srca.

„Gospica, kako sem srečen!“ je šepetal poročnik. Gnilo ga je to navdušenje, a njegovo srce je bilo skala, in rastlina dobrote ni mogla uspevati pred žgočim samopridom.

Helena je zardela. Čutila se je v neki srečni o-motici.

Poročnik jo je prijel za roko in stisnil. Ni mu odtegnila. Ni imela moči...

On ji je govoril sladko — zapeljivo. Njej se je zdelo, kakor lepo doneča godba, in verjela je tej godbi — ter bila srečna...

Ali doklej? —

Dokler ne bo zagledala, in če ga še sploh zagleda o pravem času — zijajočega propada! Mladi, neizkušeni in brezskrbni mladosti se posebno stavijo zanjke. —

Helena in poročnik sta bila tako zamaknjena, da sta preslišala večno lepo pesem: „Liepa naša domovina...“

Veslar pa je mrmral sam pri sebi, ker je poznal poročnika.

„Že zopet druga... Škoda... škoda...“

Poročnika je jezilo, da je plaval čoln vedno zraven drugih. Rad bi bil z njo sam.

Pa angel varuh je hodil ob strani dobrega dekleta, ki je bil sicer živ in nevnan, ali dober in blag...

ra sejo, v katerem je izdala poseben komunike. Ta komunike nam bistveno pripoveduje: 1. da je Zveza v tej seji zavzela stališče napram vladni predlogi o italijanski pravni fakulteti; 2. da je Zveza sklenila nastopiti z „vsemi sredstvi“ zoper Trst kot sedež laške fakultete; 3. da si je Zveza južnih Slavena v ta namen zagotovila podporo ne le Slovenskega kluba, temveč tudi cele Slovanske jednote, in 4. da Zveza nima ugovora zoper vsebinsko vladne predloge (ki meri na to, da se ustanovi laška pravna fakulteta na Dunaju). — To so bistvene točke razglasila „Zveze južnih Slavena“ o njeni zadnji seji. Vsakdo, ki je pazno zasledoval postopanje jugoslovanske državnozborske delegacije v vseučiliškem vprašanju, mora takoj sprevetiti, da vsaka navedenih točk pomenja čin breztaktosti in verolomstva napram poslancem Vseslovenske ljudske Stranke, zajedno pa, kar je veliko hujše, čin izdajstva napram ideji slovenskega vseučilišča v Ljubljani.

* **Socialdemokratski** voditelj Ferri, bivši apostol socialistov, si je dal presneto drago plačati svoje govore od ubogih delavcev, ki so ga morali hoditi poslušati. Njegova služba mu je sicer nesla 2000 lir na leto. A s tem se ni zadovoljil. Zahteval je kot sotrudnik pri nekem socialističnem listu še mesečnih 350 K. Če se je pa ponižal do delavcev samih ter imel kak govor, je zahteval visoke vstopnine, katero je vedno sam pobral. Te so znašale večkrat za en sam govor nad 1000 K. — Tako je vodil za nos delavce ta voditelj, katerega pridno posnemajo drugi socialdemokratski voditelji, ki ubogega delavca le izkoriščajo in zapeljujejo.

Wahrmund. Naši čitatelji se morda še spominjajo, koliko hrušča in vpitja je bilo predlanskem radi brezverskega profesorja na visokih šolah, po imenu Wahrmunda, ki je bil izdal jako sramotilno knjižico proti katoliški cerkvi. Ta junak je zdaj zelo žalostno končal. V zadnji seji državnega zbora je naznanil naučni minister Stürgkh, da so Wahrmunda odklonili profesorji na vseučilišču na Dunaju, in v Pragi, in da mu potemtakem ne ostaja drugega, kakor da pošlje tega moža v pokoj. Povdarjal je pa, da ne bo trpelo vseučilišče nobene škode radi tega, ker so se vpisali k predavanjem profesorja Wahrmunda samo trije slušatelji.

* **Poziv** abstinencem in prijateljem abstinencnega gibanja med štajerskimi Slovenci: O priliki obnega zbora „Zveze slovenskih učiteljev in učiteljic na štajerskem“ se vrši v Celju v Narodnem Domu dne 3. aprila ob ½2. uri ustanovni shod štajerskih abstinencov, h kateremu vabi najljubše somišljenike brez razlike stanu in političnega naziranja predsednik pripravljalnega odbora: Anton Ogorelec, Sv. Barbara v Haložah.

Za obmejne Slovence je poslala pisarna odvetnika gospoda dr. Benkoviča v Celju znesek 10 K, ki ga je plačal Karol Miklavc iz Reke hišna štev. 93, ker mu je preč. gospod Janko Ilc pri obravnavi na Vranskem dne 8. marca radi žaljenja časti odpustil.

2000 znamk za pisanko obmejnim Slovincem je doposlala vrla mladenka Rezika Šket iz Braslovč. Živela! — Obilo posnemovalk!

Slovinci! Slovenke!

Ne pozabite na Št. Ilj!

Šola življenja je kruta —!

III.

Najhujša vseh je bolečin,
v nesreči srečnih dni spomin...
(Dante.)

Preteklo je leto.

Kratko je to, samo leto, in vendar dovolj, da spremeni človeka, bodisi v prah, bodisi kakorkoli.

Eno samo leto... še niti ne...

Za Heleno je bil ta čas poln grenkobe, spoznanja in mnogih skušnjav...

Kako zloben je svet!

Poročnik Kastrinič je dobil Heleno popolnoma na svojo stran. Znal ji pravi izvrstno lagati. Helena ga je ljubila, ali kmalu je sprevidela, da je varana. Zvedela je o njem marsikaj... in to jo je večkrat s studom odvrčalo od njega. Čutila je, da je i ona izbrana samo za igrarico, in polasčala se je je jeza... Poizvedela je natanko, koliko je resnice na tem.

Poročnik ni pomislil na to, da je počel svoje spletkarije s ponosno in samozavestno mladenko. Ob neki priliki mu je povedala, kar je izvedela. On se je izgovarjal in konečno pridejal, da če ga še enkrat nadleguje s tem, kar ni nič, da odide.

Kastrinič je mislil, da bo z grožnjo dosegel to, kakor pri drugih, ako ne more z dobrim.

Toda naletel je na junakinjo.

Zravnila se je, ter mu z bliskajočimi očmi, kazaje na vrata, zaklicala:

„Pa pojdi... vzeli si mi brezskrbno mladost... ne maram te!“

Hotel se je opravičevati, a Heleno je popadla sveta jeza.

„Proč od tod...! Za igrarico naj ti bom!? — Poberi se, prokleti...!“

Poročnik je zbežal, tako ga je prevzel njen odločen nastop. Zdelo se mu je, da gleda maščevalno boginjo, katero je poklicala beda zapeljanih, da ga prekolne.

In bežal je dalje... dalje...

Stradanje naših visokošolcev — pred durmi.

Ko je bila pred dobrim letom dunajska „mensa academica“ vsled tujega nasilja zaprta, se je odzvala slovenska javnost na klic stradalajočih dijakov z obilnimi darovi. Podpornemu društvu za slovenske visokošolce na Dunaju je bilo došlo vsled tega do srede marca že čez 10.000 K, letos pa v istem času le okoli 5000 K. Izplačalo je društvo letos v 396 slučajih do danes že čez 6000 K, torej je bilo primorano porabiti čez 1000 K od lanskega prebitka.

Iz teh podatkov je popolnoma razvidno, da stoji društvo pred — prazno blagajno in da bo moral svoje tako vspešno delovanje ustaviti — ako ne pride naše slovensko občinstvo hitro na pomoč.

Obračamo se posebno še na naše denarne in druge zavode, hranilnice in posojilnice, na naša županstva itd. s prošnjo, da društvu po svojih močeh pomagajo. Društvu bo le tedaj mogoče uspešno vršiti visoko nalogo, ako se odprejo srca in roke vseh blagih rojakov.

Darujte društvu čim več morete, nabirajte pripevke med svojimi prijatelji in znanci!

Slovenske žene in dekleta, spominjajte se slovenskih fantov na daljnem Dunaju, in nabirajte za nje prispevke ob veselicah!

Odbor prosi, da se pošiljajo darovi društvenemu blagajniku gospodu Ivanu Luzarju, višjemu revidentu juž. žel. v pokoju, na Dunaju, III., Reisnerstrasse 27.

Za odbor:

Dr. Anton Primožič, c. kr. deželni šolski nadzornik v ministrstvu za bogočastje in nauk — predsednik.

Ivan Luzar, višji revident juž. žel. v pokoju — blagajnik.

Dr. Fran Skaberne, c. kr. ministrski podtajnik v ministrstvu za bogočastje in nauk — tajnik.

Mariborski okraj.

Št. Ilj v Slov. gor. Neizprosna smrt je napravila zopet veliko verzel med šentiljskimi Slovenci. Na Veliki četrtek je umrl v najboljši moški dobi po dolgem bolehanju gospod Florijan Uhl, posestnik in mizarjski mojster v Dobrenju pri Št. Ilju. Pokojni je bil vzor pravega katoliškega, in slovenskega moža-poštenjaka. Rajni je zavzemal več častnih mest: bil je v domači občini občinski svetovalec, član načelstva šentiljske posojilnice itd. Povsod je vneto sodeloval, kjer se je šlo za dobro stvar. Njegov pogreb na Veliko soboto popoldne je bil naravnost veličasten. Krog 500 ljudi iz vseh stanov je spremljalo blagega pokojnika na zadnji poti. Domači gospod župnik je ob odprtem grobu govoril ganljivo nagrobnico. Za rajnim žaluje mlada vdova in več malih otročičev.

Nesreča pri velikonočnem streljanju. Na Vel. soboto se je v Dobrenju pri Št. Ilju pri streljanju smrtno ponesrečil 21letni fant Janez Hainc. Nabijal je z železnim drogom velik možnar. Pri tem se je pa vžgal smodnik, železni drog je poglano s tako silo skoz Haincevo truplo, da se je drog zapil na drugi strani v zemljo. Možnar pa je razneslo na drobne kosce. Haincu je glavo in gornji del trupla popolnoma raztrgalo. Bil je seveda pri priči mrtev.

Ni mislil, da biva v tem dekletu taka sila in močen duh, da bi ga to bitje, ki ga je ljubilo, vrglo proč... Ali če bi vedel, da je ona moč v veri, združena z domovinsko ljubeznijo, da ti sveti, od Boga dani lastnosti, dajeta človeku ono moč, bi se nikdar ne drznil segati po cvetlici, katero brani z ognjenim mečem domovinska ljubezen in križ rešenja!

Kdor se igra z ljubeznijo, zaigra. —

Poročnik, v katerega mreže je padla, marsikatera deklica, je ljubil Heleno v resnici. Ali čutil je šele potem, ko ga je proklela. Hotel se ji je približati in prositi oduščenja, ali dala mu je vedeti, naj se ne drzne več priti pred njo.

Bila je res silna moč, s kojo se je iztrgala mrežam. Njen duh je bil silen, čvrst, ali telo je bilo pre-slabo.

Zbolela je.

Prevarjena... ukraden mir duše, ukradena živahnost...

Nikdo ne slutiti, da igra z lastnim življenjem, kdor ne pomisli, kako se zalubi... Nevarna je ta igra! —

Dolgo je bolehala Helena. Ali njena čvrsta narava je zopet postavila na noge, in danes je prvič, da je po boleznih prišla v park. —

Breza je prenehala.

Oleander in lovrika sta se solzila. Božje solnce pa je tako ljubko ogrevalo bučečo se zemljo. Helena je sedela na klopi pred oleandrom... Vse je tako, kakor pred enim letom... Vedno zelena lovrika, v cvetje se spuščajoči oleandri, klopica... ono morje...

Njene misli so se vrstile in ji kazale podobe...

Vse je staro, le ona je nova... drugačna! —

A čudno! Vse se ji zdi, kakor zavito v megleno kopreno... Listje lovrike pa je šumelo nad glavo, in se priklanjalo oleandru. — Ali se je hotelo mar skiniti v venec za zmagovalko — za junaško mladenko?!

Oj, zaslužila ga je...

m **Jarenina.** Na veliki četrtek splasil se je v Mariboru konj tukajšnjemu posestniku Ignacu Polanec. Ker gospodar zbesnele živali ni mogel zadržati, divjala je ta z vozom, na katerem ste sedeli gospodinja in hčerka, po Tegethofovi ulici, dokler ni treščil v neko drevo. Gospodinja si je pri tem izvinila roko, hči pa dobila občutne poškodbe na glavi. Rešilni voz je prepeljal obe v bolnišnico, katero bo pa hčerka v kratkem lahko zapustila. Vesti, da sta smrtno-nevarno ranjeni (ki se širijo), so neresnične.

m **Jarenina.** Na zborovanju Súdmarkine pot družnice v Pesnici, je izrazil znani Prus iz Jarenine gorečo željo, da bi pričela Súdmarka tudi pri nas z nakupovanjem posestev. „Oho, gospodje okoli Súdmarke, le počasi, se vam li meša, ali vas luna trka? Mar mislite, da so naši kmetje res tako neumni, da bi prodajali svoja posestva in pozneje služili kot hlapci protestantovskim privandrancem? Nikdar in nikoli!“

m **Polička vas.** Na praznik sv. Jožefa imeli so moške in fantje jareninske župnije skupno velikonočno spoved in sv. obhajilo. Vsi naši so se je udeležili v ogromnem številu. Le znanih voditeljev Štajerčeve garde ni bilo blizu. Menda niso utegnili vsled bližajočih se občinskih volitev v Poličkem.

m **Sv. Lovrenc** v Slov. gor. Naše kat. slov. izobraževalno društvo priredi v ponedeljek, dne 4. apr. t. l. po večernicah zborovanje. Na dnevnem redu je: 1. Pozdrav predsednika, 2. slavnostni govor, (govori urednik Žebot), 3. poročilo blagajnika, 4. poročilo tajnika. Nastopi tudi dekliški pevski zbor. Obilne udeležbe pričakuje odbor.

m **Razvanje.** Hočko pošto in razvanjskega župana Puklna ter pismonošo opozarjamo, naj dostavlja svoje strankam v redu vse pošiljatve. Na hočki pošti ležijo cele bale „Slovenskega Gospodarja“; gospod Pukl baje mislijo: „Slovenskega Gospodarja“ ni treba raznašati, Hofer pa se izgovarja, da bi sicer on (že plačanega) „Gospodarja“ na koncu leta moral sam plačevati, če ga raznaša. Saj Vam tega nihče ne veruje. C. kr. pošto ravnateljstvo, kje si? Ali se morda bojijo nemškutarji, da bi Razvanjčani izpregledali, da jih nekateri ljudje za nos vodijo?

m **Hoče.** „Mrtvaško trugo“ so si peljali hočki nemškutarji, ko so pretkli teden v strašni naglici selili nemškutarsko „kaso“ iz mlekarke pisarne v Staničevo gostilno. Stanitz najbrž upa, da bi ljudje, ki prihajajo v posojilnico, pri njem tudi nekaj — potrosili. Pri tem žalostnem pogrebu sta bila razun načelnika Paula in Stanitz tudi gospoda učitelja. — Zoper ljubljansko Zadružno zvezo si nekateri ljudje, n. pr. Čarman, dovoljujejo razne opombe. Naj lepo pazi, da si ne opečejo prstov! Neresnica ima kratke noge, šiba postave pa je kruta. — Strašno prijazni so postali v zadnjem času nemškutarji v Hočah. Prihajajo k slovenskim narodnim obrtnikom in jih hočejo z naročili pridobiti; pa mislimo, da naši Slovenci niso tako breznačajni. Lahko živijo brez nemškutarjev.

Ptujski okraj.

p **Ptuj.** Ustrelil se je na Jožefovo pionir Ant. Turk, doma iz Kočevja. Ni se mogel privaditi vojaški suknji, katere se je že lani hotel iznebiti s skokom v vodo, a so ga takrat še rešili. Sedaj se je ustrelil.

p **Požar** na ptujskem gradu. Na velikonočno nedeljo se je na ptujskem gradu vnela lesena streha

Cvetna nedelja, bajnokraska! Spomin na ono, ko je slovenski blagovestnik sv. Metod zadnjikrat umirajoč blagoslovil svoje vernike, svoj slovanski narod, da ne izgine nikdar...

Vse je dehtelo tedaj palmovih vej in cvetja v cerkvi, in tudi lica Helene so jela zopet rdeti.

Lani in letos... Velik razloček! Snivajoč, nepoznajoč sveta — otrok... letos, resna, poznavajoč puhle pene...

In molila je iskreno za svojo cvetno nedeljo.

* * *

... in priplavalo je velikonočno jutro z vso svojo krasoto! Heleni se je zdelo lepše, kakor lani, bolj veličastno. Slonela je ob oknu in srkala glasove zvonov, naznanjajočih svetu „aleluja“! In ta „aleluja“ je plaval po vzduhu, obiskal sleherno srce kristjana, ga bodril in tolažil... „Vstal je On, Gospod je vstal, aleluja...“

Helena se je začutila hipoma srečnejšo, blaženo, kakor še nikdar. Planila je h glasvirju, in izpod mehkih prstov so uhajali glasovi, spremljaje milo pesmico, polno aleluje, pevano iz srca toli izkušene Helene.

„Buči bura, magla, prodje, — puca zora, tmina bježi; aleluja, aleluja...!“

tuga mine, radost dodje, — zdravo slabost, dušman leži! aleluja, aleluja...!“

Veseli se tužna mati, padoše ti vrli sini, aleluja, aleluja...!“

Ko junaci, ko Slovani daše krvi domovini, aleluja, aleluja...!“ —

na ledenici. Požar je nastal po krivdi nekega fanta, ki je v bližini grada streljal; goreči papir iz pištole je padel na streho, ki je bila v trenutku v ognju. Ptujška požarna bramba je zabranila večjo nesrečo.

p **Grofica Herberstein**, po vsej ptujski okolici dobro znana po svojem blagem, in usmiljenem sredu do revežev, je nevarno zbolela, in je malo upati, da okreva. Sedaj biva na Semeringu.

p **Sulferajnska šola** na Bregu pri Ptujju še ne bo tako kmalu pod streho; govori se, da je sploh ne bo, kar bi zlasti Dražančani z največjim veseljem pozdravili. Bila bi samo mučilnica za slovenske otroke.

p **Slovenski ni znal!** Ko se je zadnji terek peljala velika množica vrlj slovenskih mož na zborovanje v Maribor, je vprašal nemški konduktor na Pragerskem (seveda v blaženi nemščini): Kam pa se peljate? Odgovori mu odlični slovenski gospod: Na zborovanje! Nemec pa je rekel, kakor je on razumel: A, nach St. Urbani (k sv. Urbanu). To vam je bilo smeja!

p **Uganka.** V uradnem listu ptujškega glavarstva, ki se sploh „odlikuje“ po svoji nemški slovenščini, beremo v zadnji številki na več mestih o „zatoru zajca.“ Kaj je neki to?

p **Iz ptujškega polja** se nam poroča o raznih nesrečah, ki jih je povzročilo velikonočno streljanje. Tako so že na veliki petek pripeljali v ptujsko bolnišnico hlapca M. Zagoršaka iz Prvence, kateremu je strel iz topiča razčesal levo roko tako, da mu bodo morali odrezati ali celo roko, ali zagotovo več prstov.

— V Strelcih je v nedeljo ponoči ob 2. uri ustreli 19letni Franc Plohl pri konjskem hlevu veleposestnika Ivana Horvata, po domače Fūbasa, dvakrat iz topiča, in s tem je 6 njegovih lepih konj tako splašil, da so se v hlevu hoteli pobiti. Početje tega fanta je tem bolj kazni vredno, ker je isto noč bil močen veter in on je streljal v bližini hiš, ki so pokrite s slamo. — Na velikonočno nedeljo popoldan je v Novi vasi neki fant streljal iz topiča in cel strel je zadel v stegno posestnika Janeza Feguša, ki se je komaj le to pred postom oženil. Sedaj leži nevarno ranjen. Bog se smili!

p **Sv. Marko** niže Ptujja. Po noči iz sobote na nedeljo je strelil neznani zlikovec v okno župnišča in je poškodoval dve šipi. Čin priča o skrajni surovosti mladeniča, ki srka ptujski šnaps in bere ptujškega „Štajerca.“

p **Središče.** Glasno pokanje topičev na predvečer sv. Jožefa je naznanjalo, da se ima vršiti naslednji dan izredna svečanost. Izročil se je namreč preč. gospodu profesorju in zlatomašniku zaslužni križec nemškega viteškega reda. Na Jožefovo se je zbrala v cerkvi po 8. uri velika množica hvaležnih župljanov, odbor družbe za zidanje župne cerkve, polnoštevilni trški občinski odbor in zastopniki ostalih občin. Domači gospod župnik je v izbranih in vznesenih besedah razložil, da je ustanovil nemški viteški red zaslužni Marijanski križec kot posebno odlikovanje takim osebam, ki so si pridobile izrednih zaslug na polju človekoljubja, in velikim dobrotnikom redovnih cerkev. Prebral je nato še dve listini, nanašajoči se na odlikovanja: diplomu velikega mojstra in zahvalo in čestitko velikega komturja. Nato se je odlični odlikovane, globoko ginjen, v prisrčnih besedah zahvalil gospodu župniku za izbrane besede, sporočil svojo zahvalo na pristojno mesto, ob enem pa tudi zahvalil prisotne župljane, da so s svojo požrtvovalnostjo pripomogli, da se je povečala in prenovila župna cerkev. — Svečanost je povzdignila še slovesna bakljada, ki so jo priredila na predvečer središka društva: bralno društvo Edinost, požarniki in veteranci. Izvrstna godba pod vodstvom gospoda učitelja Serajnika je dovršeno zaigrala tri mične slovanske komade.

p **Središče.** Šolarska veselica, ki se je vršila na velikonočni ponedeljek v šolskih prostorih, je izvrstno uspela. Vidna zadovoljnost zbranega občinstva bo vrlim prirediteljem dostojna zahvala za trud in požrtvovalnost.

p **Smrtna kosa.** Umrl je dne 24. marca t. l. pri Sv. Roku ob Solli tamošnji veleobrtnik gospod Jurij Plevčak. Rajni je bil zvest pristaš katoliško-narodnega stremjenja in podjeten mož. Čast njegovemu spominu! Dasi je bil pogreb na velikonočno nedeljo ob 2. uri popoldne, prišli so še vendar trije sosedni gg. duhovniki, spremljat ljubelega pokojnega k večnemu počitku!

Ljutomerski okraj.

l **Sv. Križ** na Murskem polju. Kakor je čitatelem „Slovenskega Gospodarja“ znano, se je tukaj ustanovilo pred dobrim letom opekarsko društvo; to je prvo slovensko podjetje, katerega udje so večidel sa-

„Bog, hvala ti!“ je plosnila z rokami. „Kakor so varali mene, tako varajo i tebe, domovina in narod moj. Dom svoj hočem ljubiti, njemu žrtvovati svoje moči. Kristus je vstal, tudi zate pride vstajenje dan... Vstani, vstani narod moj, reši domovino... Aleluja veljaj i tebi i vsem, ti zemlja očetova, ti zemlja materina... Aleluja!“

Vetrič pa je odnašal to alelujo po širni hrvaški in slovenski domovini, in pravil radostnim dušam o rodoljubnem dekletu...

„Aleluja...“

mi narodni katoliški posestniki, kateri so v ta namen žrtvovali mnogo truda in denarja, predno se je to podjetje dogotovilo. Zdaj stoji to podjetje v ponos vsem muropoljskim posestnikom, in upati je bilo, da se bodo vsi slovenski posestniki zavedali svoje narodne dolžnosti s tem, da bodo kupovali opeko le edino pri slovenski opekarni. Večinoma se res držijo gesla svojih k svojim, pa kakor ljulika rada raste med pšenico, tako se žalibog najdejo tudi nekateri, ki v svoji zaslepljenosti pozabijo na svojo narodno dolžnost. Poleg slovenske opekarnice imamo še drugo, ki so jo priselili iz Radgone v Burovcih postavili. Kakšni ljudje so prišli med nas, kažejo nekateri slučajji. Proti koncu lanskega leta so prišli trije mladeniči, sinovi poštenih narodnih starišev, in z njimi dva kmeta, izmed katerih je bil eden več let občinski predstojnik, v gostilno Hauptman v Križevcih. Naročijo si skupaj 1 liter vina, katerega so mirno pili. Naenkrat pa so delavci iz nemške opekarnice, ki so bili tudi v tej gostilni, zaklicali: hinaus mit die Windischen, in ker so bili slovenski gostje pametnejši od teh nemških Mihehnov, so se res odstranili. Toda tako predrzni so bili ti ljudje, da so še za njimi streljali iz revolverjev. Mi pa mislimo, da na slovenski zemlji ni upravičen klic: vun s Slovenci, pač pa veliko bolj: vun s predrznimi priseljenci. Drugi dogodek se je zgodil v neki drugi slovenski gostilni. Bil je namreč nek mož iz nemške opekarnice neko nedeljo popoldne v tej gostilni, ter je ves čas tiste goste tam dražil in se bahal, da so od nemške opekarnice oddali v Veržej za salezijanski zavod en milijon opeke, in je pristavil, da bodo tam „ti črni O“ stanovali. Vse to se lahko s pričami dokaže. Taksi so ljudje, ki so se preselili k nam.

l **Sv. Jurij ob Šavnici.** Tukajšnje bralno društvo naznanja, da priredi na dan Marijinega oznanjenja dne 4. aprila t. l. veselico s petjem tamburanjem in gledališko predstavo v društvenih prostorih. Prosta zabava v gostilni ge. Trstenjakove. Začetek ob pol 4. uri popoldne. Vstopnina je znižana. Za mnogi obisk od vseh strani se priporoča odbor.

Slovenjgraški okraj.

s **Škale.** Dne 10. aprila t. l. se vrši v Škalah občini zbor bralnega društva. Po tem zborovanju bo predaval deželni poslanec dr. Verstovšek o prstovoljni prodaji kmetij na nekmete in o na dražbi prodanih kmetijah na Spodnjem Štajerskem.

s **St. Ilj** pri Velenju. Dne 21. sušca je umrla obče spoštovana Rozalija Krule v 81. letu. Bila je teta č. g. kanonika Jerneja Voh in č. prednice šolskih sester v Mariboru Stanislave Voh. Bila je vsem lep vzgled pobožnosti in delavnosti. Draga Rozalija, počivaj v miru!

s **Razbor** pri Slovenjgradu. V eni zadnjih števil „Štajerca“ me je blagovetil tukajšnji njegov sotrudenik nekoliko pobožati, za kar se mu s tem dopisom zahvaljujem in mu obenem tudi odgovor dajem. Dopis sam na sebi sicer ni vreden odgovora, toda zelo značilen je za dopisnika samega, zato sem voljan, se z njim nekoliko baviti. Najprvo se mi oponaša gluhost (po št. dobesedno: debelo-uhost); toda sreča za št. sotrudenika je, da sem gluhi! Ko bi ne bil, bi se mnogo intenzivneje pečal s političnimi stvarmi, in v kakšne konflikte bi prišel z imenovanim gospodom, si lahko misli vsak, kdor njegovo naravo in trmo pozna. Tako pa sem vsled gluhosti primoran, svoje delo le na bralno društvo omejiti, ki bo pa navzlic jezi št. sotrudenika delovalo, ko za njim ne bo več ne duha ali sluha. Nadalje piše... Vprašati bi morali Anžeka in njegovega dolgoprstnega Miheca, kakove časnike naj beremo. — To je popolnoma pogrešen stavek, obenem pa tudi smešen in bedast. Prvič: ker sem zaveden Slovenec, nisem Anže, ampak Ivan ali Janez. Celo v nemške kraje pišem svoj naslov tako, in se mi tudi tako vrača. Drugič: ta Mihee je moj starejši brat, ni pa, kakor bi se izpredstojčega stavka moglo misliti, moj sin. V obče je v tem kraju navada, da le stariši svoje otroke kličejo: moj France, moja Trezika itd. Bratje in sestre pa se med sabo poznamenujejo: moj brat Tonče, moja sestra Anica itd., da se loči sorodstvo. O grosser Georg, videti je, da ti je slovenica s slovarjem vred deveta španska vas, ali pa si morebiti toliko nad drugimi ljudmi, da za tebe ne velja ista pravila, kakor za druge. Kar se pa tiče dolgoprstnosti Miheca, je znano, da je že precejšnja vrsta let od tistih dob, ko se je enkrat pregrešil zavoljo posekanja dveh smrek v mejašem zemljišču, v vrednosti osemdeset vinarjev, ker v svojem ni našel primernege lesa. Vse to pa je sodnijsko poravnano, in ker dotičnik niti prej niti slej ni zakrivil kaj podobnega, mislim, da se tistemu, ki mu kaj takega predbaciva z namenom, da bi mu na ugledu škodoval, tudi lahko očita dolgoprstnost. Nadalje pa se tudi g. št. sotr. ne predpisuje, kakšne časnike naj bere. Toda, če si voli zmiraj najslabše časnike, potem naj ne jadikuje, da mu drugi jamo kopajo. Izkopal si jo je sam, in ona ga gotovo tudi požre. Saj drugače tudi ni mogoče. Kjer le vse na lažeh temelji, tam je trajnih zmag zastoj pričakovati, ker resnica, četudi stokrat potlačena, si bo nazadnje le zmago priborila. — Kar se še dalje kvasi o cerkvenih ključarjih in orglarjih, je prebedasto, da bi se na to odgovarjalo. Gradiva je sicer dovolj, mislim pa, da se bo ljubeznjivi Jurček že še oglasil v št., se mu bo pa takrat postreglo. Da gradiva ne zmanjka, poskrbi največ sam. Ni nam treba pomišljati dvanajst let nazaj, da, mnogokrat niti dvanajst tednov ne, pa bi bilo gradiva za celo številko „Slovenskega Gospodarja“ dovolj.

Ivan Glasenčnik, knjižničar izobr. dr.

Konjiški okraj.

k **Prihova.** Naša hranilnica in posojilnica lepo procvita ter imenito napreduje. — Lansko leto je imela 115.767 K 31 vin. prometa, to se pravi: Prejela je 57.915 K 03 vin., izdala pa je 57.815 K 68 vin. Za mali okolis, ki ga ima hranilnica, je to dosti veliko. Ravnateljstvo vabi vse člane, da pridejo v ponedeljek, to je dne 4. aprila na občni zbor. Kaj je to? To pomeni, da bomo zvedeli, kako je poslovala in delovala hranilnica; oglasili se bomo lahko k besedi vsi ti isti člani, ki bi radi kaj predrugačili. Najimenoitnejše bo pa to, da bomo odobrili računске zaključke.

k **Kebelj** na Pohorju. Shod brez govornika ali pravzaprav pouk brez učenika bi se bil skoraj vršil pri nas v nedeljo, dne 20. t. m. Dne 13. t. m. je bilo namreč javno naznanjeno pri cerkvi pismo g. potovalnega učitelja Goričana, v katerem nam poroča, da pride v nedeljo, dne 20. t. m. k nam, poučevati o kmetijstvu, posebno pa še o izboljšanju travnikov. Pred par leti je bil pri nas ter nas poučeval o kmetijstvu, in že takrat se je izrekla želja, naj bi takšen potovalni učitelj večkrat tudi k nam prišel ter nas poučeval, kako si izboljšamo svoj, sedaj zelo težaven kmečki stan. Zelo smo se torej razveselili, ko smo izvedeli, da pride zopet k nam dne 20. t. m., da nas bo zopet „nekoliko“ poučil o napredku in izobrazbi kmečkega stanu. Huda nevolja pa se nas je polastila na praznik sv. Jožefa, dne 19. t. m., ko nam župan pri cerkvi naznanil, da g. Goričan ne pride k nam, ampak kdor ga hoče slišati, naj ga gre poslušat v Čadram. Tako torej! Potovalni učitelj, ki je od dežele nastavljen, in tudi od nje, oziroma deželanov, v prvi vrsti od kmetov plačan, naj bi jih hodil poučevati, kako naj si izboljšajo svoja zemljišča, posebno travnike in vinograde, kojega nauka so še kmetje posebno pri nas potrebni in tudi željni, potem pa prvič sporoči, da pride, in potem, ko se kmet že veseli, da bo de slišal zopet kaj koristnega, s čemur bi si izboljšal svoje gospodarstvo, čez par dni pa zopet sporoči, da ne pride, in ako se hoče kmet, posebno tukajšnji, kaj priučiti, naj pa pride za njim v kraj, koji se zdi potovalnemu učitelju najljubši, in naj se tam pouči, ako hoče kaj vedeti. Ali je to delo za kmečki blagor? Nam se to ne zdi. Ako tudi mi kebeljski kmetje plačujemo za potovalne učitelje, torej tudi hočemo, da se stori s tem denarjem tudi nekaj v korist nam kebeljskim, po izobrazbi hrepenečim kmetom, in to je, da hodijo tudi nas potovalni učitelji pogostejše poučevati. Upamo, da nas potovalni učitelj g. Goričan ne bo več tako, kakor sedaj, obiskal samo pismeno, kajti s tem nam ni nič pomagano.

k **Ziče.** Čudimo se našemu krajnemu šolskemu svetu, da se da od našega nadučitelja tako voditi. Mislim, če bi učitelj rekel: „Letos bomo pa pečen krompir sadili“, bi mu menda tudi pritrdili. Tako si je g. učitelj omislil, da mora biti v šoli zvonec, in šolski svet ga je seveda takoj oskrbel. Radovedni smo, kaj mislijo s tem doseči? Morda bodo s tem odganjali nemčurske duhove, ki jih močno nadlegujejo. — In še ena pametna jim je prišla na misel. Sedanji lese-ni plot, ki je še v popolnoma dobrem stanu, nameravajo nadomestiti z žično ograjo, kar bi stalo mnogo denarja. Ali temu ne nasprotujemo, ako bode plačal tisti, ki to zahteva. Morda bi radi tekmovali s konjiško nemško šolo. Bi bilo že prav, toda v takih rečeh, v katerih bi lahko, ne storijo ničesar, kajti šolskega vrta je polovico praznega. V tem bi bilo pač potrebno, posnemati konjiško nemško šolo!

Celjski okraj.

c **Petrovče.** Dopisniku „Narodnega Dnevnika“ iz Petrovč nekoliko v premislek! V št. 64. „Narodnega Dnevnika“ piše napr. propadli dopisnik, da so petrovški čuki na povelje gotovih klerikalnih kolovodij namazali hiše vsem onim, ki so volili pri občinskih volitvah klerikalno, širok črn madež na steno. Ti ubogo zmešano revše, kako se mi smiliš! Takšnih „Anstreicherjev“, kakor jih ima napredna (?) stranka, jih „klerikalci“ do danes še nismo imeli, in posihmal še manj. Kje pa se je popivalo skozi celo noč od 18. do 19. marca? Od kod je bil nemir tisto noč v Petrovčah, da se je vsak vaščan pritoževal, da ni mogel celo noč spati? Takšnega tuljenja, takšnega kričanja je le zmožna napredna mladina. Saj so se še v pozni noči slišali tudi ženski glasovi! Dopisniku pa svetujem, da blagovoli od zanaprej resnico poročati, da se mu ne bode cela žalska fara na vse grlo smejala.

c **Vrbje.** Blagovolite sprejeti, g. urednik, še nekaj vrstic v svoj cenjeni list povodom ustanovitve kat. slov. izobraževalnega društva. Kar se je nameravalo že dolgo časa, se je sedaj izpeljalo, in se je tudi shod vrlo dobro obnesel, kakor nismo pričakovali. Brez potrebe bi bilo še enkrat ponavljati, kar se je e tem že pisalo; toda mi si štejemo v dolžnost, da na tem mestu izrečemo najprisrčnejšo zahvalo našim vrlim mladim ljubom, ki v ta namen žrtvujejo mnogo časa in počitka, kakor g. prof. Hohnjec, ki se je potrudil iz Maribora semkaj v našo prijazno vas, da nam je v poldrugournem govoru poljudno razložil pomen izobraževalnih društev, kakor tudi g. dr. Jančič, šempeterski župnik in deželni poslanec g. Ter-glav, ki sta s krasnimi in navdušenimi besedami izražala svoje veselje nad novim društvom, in želela društvu obilnih uspehov, navajajoč razne nasvete. Da

smo pa dosegli ta svoj cilj, da imamo vendar enkrat izobraževalno društvo v Vrbjah, oziroma za žalsko okolico, se imamo pa prav posebno zahvaliti g. Ivanu Zupanu in preč. g. Gosaku, bivšemu kaplanu, sedaj župniku v St. Janžu, ki sta se veliko trudila, ne meneč se za razno zbadanje, ki ju je radi tega pogostoma doletelo; pred očmi je bil le blag namen. Naša iskrena zahvala gre pa še posebno g. Franc Nidorferju, ki nam je dal drage volje in prostovoljno v porabo za društvene prireditve svoje, zelo pripravne prostore, in je že tudi za zboljšanje prostora mnogo žrtvoval, dal nam je tudi na razpolago svojo bogato knjižnico, ki se bo tudi uredila, kakor hitro bo mogoče. Prav uljudno se zahvalimo tudi drugim govornikom in govornicam, posebno še Mariji Dreo, I. podpredsednici sp. št. D. Z. za krasen govor, v katerem želi sesterskemu društvu najlepših uspehov. Res je nastopila nam sedaj bolj prijazna spomlad, ko kdaj poprej, a ne tako liberalcem, ker jim je novo k. izobr. društvo že toliko jeze in skrbi napravilo. Nas zelo veseli, da so se ljudje toliko zanimali za to novo društvo, ker so liberalci tudi na tisto nedeljo, dne 27. februarja napravili zbor Ciril-Methodove družbe, da bi jih več odtegnili; tudi iz Žalea je prišlo precej gostov v Vrbje na shod. Slučajno nam je prišel „Narodni List“ v roke, kjer kvasi nek dopisun, da ni razumel poslanca Terglava; ti pokveka liberalna si pa najbrž doma ušesa pustil, ali si pa čeli čas mislil le na pečene race, da tudi v „Narodnem Listu“ cediš slino po njih. Bi bil pa prišel, če si bil tako potreben, bi se že našla še kaka kost za tebe. — Dopisnik „Nar. Lista“ se zaganja tudi v g. župnika, ker je tudi s svojim prihodom počastil shod v Vrbjah in nas tudi navduševal za lepoto materinega jezika, pa nas vmes tudi pošteno zabaval, da se je moral vsak iz srca nasmejati. Liberalci pa sami poštenega veselja ne poznajo, potem ga pa še drugim ne privoščijo. Tebi, dopisun „Narodnega Lista“, pa samo to-le priporočamo: Kudar boš šel na kak shod kot ogleduh, to pazi, da boš nšesa seboj prinesel, da boš potem lahko resnico poročal, če ti še ni čisto tuja, najraje pa imamo, da nas pustiš pri miru.

e Dobrna. Prvega meseca 1910 ne bomo nikoli pozabili, kajti zapustil nas je ta dan naš preblagi, neumorno delavni č. g. kaplan, „znani“ Schreiner. Res znan je naš Schreiner po svojem neustrašenem nastopanju v prid slovenskega katoliškega naroda na Dobrni, pa tudi drugod, kjer je ob mnogih prilikah govoril posebno o narodni organizaciji. Kar je dobro mislečih, značajnih Dobrnčanov, je vest, da nas č. g. Franc Schreiner zapusti, hudo zadela. Bralno društvo, posojilnica, katere tajnik je od začetka, in za katero se je res noč in dan trudil, mladeniška in dekliška zveza, kmetijska podružnica, mladi Orel, šola, on je tudi načelnik krajnega šolskega sveta, občina in cerkev, vse, vse govori o njegovem požrtvovalnem delovanju. Na slavlolu, katerega so njemu na čast postavili hvaležni župljani, blestele so se besede: „Da srce zvesto kakor zdaj, ostalo bode vekomaj“ in „Srčna hvala“. Pod slavlolu so se zbrali občinski zastop, člani raznih društev, in so se poslovili s solznimi očmi v znesenih besedah, ki razodevajo rahlo, plemenito, hvaležno srce ljudstva do priljubljenega voditelja. Kako pa so se nekateri obnašali, osobito šolski vodja napram izvrstnemu katehetu in načelniku krajnega šolskega sveta, vam poročamo ob priliki. Bog Vas, preblagi g. Schreiner blagoslovi na novem svojem mestu! Na zdar! Mladenč.

e Dobrnske toplice. Čudimo se, da je deželni kasir, g. Koschuch, še vedno na Dobrni. Zakaj? Povemo prihodnjič. — Vodovod bi radi gradili v toplice, pa vsak, količkar „brihten“ človek uvidi, da bo to delo prazno. Opozarjamo še enkrat naše poslane, da se po strokovnjakih prepričajo o tem problemu, če ne bo vse izvržen denar.

e Slivnica pri Celju. Liberalci, ki so pokojnega Kumerca lahko rabili kot neustrašenega sotrudnika pri svojem delu za nenarodno svobodomiselnost (zlasti se je g. Kurbus skrival za njegovim hrbtom), hočejo sedaj, izrabiti še njegovo smrt v svoje malopridne namene. Z zavijanjem in grdim natolcevanjem hočejo umetno vzbuditi neko ogorčenost zoper g. župnika, ki pa so čisto pravilno ravnali, ko niso pustili zvoniti, dokler se jim jasno ne dokaže, da je rajni res želel, se spovedati. Če se ne je rajni lani, ko je imel kal bolezní že v sebi, celo pohvalil, češ, 6 let že nisem bil pri spovedi, pa je še letos ne potrebujem, in če je dober teden pred smrtjo izjavil, da ne čuti potrebe, spovedati se, tedaj smejo župnik pač imeti pomisleke, če je res želel duhovnika. Ni tudi res, da bi se bilo Kumerca v naših časopisih pogosto napadalo, le malo kdaj in mimogrede se ga je omenjalo, ker ni bilo vredno, se ž njim pečati. Smešno je tudi, da se hvalijo s pogrebom, kako je bil imeniten; res, da ni nikoli bilo takšnega, pravijo ljudje, a pravijo tudi: Bog daj, da bi takšnega klavernega več ne bilo; če so liberalci s tem zadovoljni, privoščim vsakemu liberalcu takega. Razun domačega učiteljstva, ki je bilo polštevilno zastopano, in nosačev, katere ste že težko skupaj dobili, povejte, koliko jih je bilo nad 10 domačinov; pa smete všteti tudi tiste, ki so izza pokopališčne meje gledali te čudne pogrebee. Prišli so namreč bojni petlini od drugod Kurbusa tolažit; a gotovo je vsakemu žal, da je plezal na ta hrib; ti so mislili, da bodo celo organizirano veliko stranko dobili na vpogled, sedaj pa tako močno presenečenje. Namesto, da sedaj pokojnika hvalite in ga postavljate za vzor mladini, kar mu nič ne koristi, in mesto, da

dolžite g. župnika nestrpnosti, bi bili pač lepšo uslugo storili pokojniku, če bi ga bili pregovorili, da se da sprevideti. Povedali smo, kar je bilo potrebno v obrambo resnice in napadanega gospoda, rajnemu Kumercu pa želimo večni mir in pokoj.

Gomilsko. Prometne razmere. Naše prometne razmere in poštne zveze so nezadovoljive. Vzemimo za danes slučaj ekspresne pošiljave rib, ki so bile oddane na Rečici nad Mozirjem v četrtek dne 22. julija 1909, a so srečno priromale na Gomilsko še-le v soboto opoldne dne 24. julija istega leta. Ali ni to polževa hitrost zveze med nekako dve uri oddaljenim trgovcem Rečica in Gomilskem. Ker prva dopoldanska vlaka Celje—Velenje, štev. 1839 in 1841, baje samo pisma prevažata, torej se ekspresnih pakelev bojita, prišle so ribe še-le s tretjim vlakom štev. 1847 popoldne v petek v St. Peter. In ker tretja, torej zadnja vozna pošta St. Peter—Vransko poštnege urada na Gomilskem ne obiskuje, so morale ribe ostati čez noč v St. Pavlu, ter so prišle še-le v soboto opoldne na Gomilsko. Seveda svojega namena niso dosegle. Duh je bil sicer voljan, a meso rib je slabo postalo. Zakaj ne bi sprejemala jutranja dva vlaka Velenje—Celje tudi zavoje, kar bi bilo le v korist vsem krajem v Savinjski dolini? Zakaj bi tretje poštne zveze St. Peter—Vransko ne smela tudi Gomilska deležna biti? To so zahteve, katere naj stavijo poklicani faktorji, katere bodo naši poslanci gotovo podpirali. Prosimo, da se naznanijo vsi taki slučaji, potem se bo že skrbelo, da se te nezdrave razmere odpravijo.

Občan.

e Mozirje. V trgovini g. Rudolfa Pevec v Mozirju se dobijo vžgalice v korist obmejnim Slovincem in kolek obmejnim bratom v pomoč, zato ga toplo priporočamo vsem, ki hodijo v Mozirje kupovat.

e Mozirska okolica. V naši okolici je umrl dne 17. marca ob 43. uri zjutraj vzoren gospodar M. Hicelberger, previden s svetimi zakramenti v 77. letu svoje starosti. — Dne 19. marca ravno ob isti uri je pa pri sosedu prerezala smrt nit življenja še ne 19 let stari Mariji Vodovnik, p. d. Čebelarjeva. Komaj je bila 6 let stara, ko ji je mati umrla, še prej pa jo je oče zapustil in se podal v daljno Ameriko, in tako je bila izročena v skrb sorodnikom, kjer je morala marsikaj bridkega pretrpeti, vendar je vzrasla močna deklica. Pa tudi močnim smrt ne prizanaša. Pred 8 meseci lotila se je je pljučna bolezen. Iskala je pomoči pri zdravnikih, pa vse zastonj, zdravja ni bilo več nazaj, pač pa smrt. Osem dni pred smrtjo je prešla sv. popotnico, in 19. marca se je preselila v večnost k svoji ljubi materi. Kako je bila priljubljena, je bil priča njen pogreb dne 21. sušca t. l., katerega se je udeležila veliká množica ljudstva vseh stanov. Sosedna dekleta so ji položila več vencev na grob. Ker je bila članica kat. slov. izobraž. društva v Mozirju, je tudi ono peknilo krasen venec z napisom: „Svoji članici zadnji pozdrav!“ — Na grobu je pa govoril č. g. župnik v slovo ginjive besede, ki so segale vsakemu do srca. N. v m. p.!

e Gornjigrad. Lepi časi za različne naprednjake so za vselej pri kraju. Kakor hitro hoče kateri teh petelinčkov kako posebno liberalno pogruntati, pa ga kresneta ta preklicana Ferme in kaplan po predolgih prstih. Seveda je to neprijetno; pa za stranko, ki v svoji smešni slabosti grozi nasprotniku z ubojem, je edino primeren bič in korobač. In ta bo padal tudi naprej, če še tako vpijete.

Iz Gornjegograda. Gospod urednik! Ali ste brali „Narodni List“? Gotovo ste se čudili in vzgledovali nad dopisi iz Gornjegograda, saj že dolgo ni bilo tako mastnih dopisov. „Zadnji čas“ so se malo omejili: Šijanec je prošil za Bočeno in ravno tako g. Sotšek iz Ljubnega. Ker sta pa baje oba skoz padla in bo nadučitelj v Bočni gospod Bezjak iz Vranske, ker tudi napredni Bočani ne marajo tukajšnjih naprednjakov, sedaj je pa že zopet zavel drug veter. Seveda so sedaj krivi vsi duhovniki tega okraja. Če se ne ve kaj resničnega povedati, se pa kaj izmisli. Pred poročnim sodiščem smo varni, si mislijo. Če bi hotel kdo tožiti, si bo premislil radi tega, ker bi celi stroški na njega prišli, kakor v tožbi proti „Štajercu.“ Ne upajo se pa stopiti pred navadno sodišče.

Iz Gornjegograda. Napredni listi in njihovi dopisniki in pristaši se hudo zgražajo nad tem, da je gospod župnik iz Noveštifte ovadil sodišču Milana Kelca. Spomnili so se zopet krščanske ljubezni, ki je pri klerikalcih pogrešajo, sami pa jo imajo kar na prodaj. Zato napovedujejo, kako bodo vse duhovnike v tej dolini po vrsti obisipali z dokazi napredne krščanske ljubezni. Opozorimo jih, naj pri tem ne pozabijo tudi na svoje pristaše, na primer na gospoda nadučitelja Ivana Kelca in njegovega sina Milana, ki sta prijavila cestarja v Novištifto, kateri je zagrešil veliko hudodelstvo, da po zimi, ko je hudo snežilo in metlo, ni vsak dan 8 km dolge ceste pometel. To bi bil moral na vsak način storiti, četudi je bilo treba za mnogo delavcev dva dneva napornega dela, predno so živino spravili na vrh Črneveca do snežnega pluga.

Iz gornjegrajskega okraja. „Smerdokavka“ je naslovljen podlistek v „Nar. Listu“ štev. 11 z dne 17. t. m. Prav jo je zadel, samo škoda, da se ni s tem imenom tudi podpisal znani dopisnik iz Gornjegograda. Ker mislimo, da bi mu bolje sodilo, kakor ga poznamo tukaj, pozna se po svojem „štilu“ — kakor ki-davne vile. In te je vzel, da bo pokidal ves gnoj iz farovžev. Prav je! Tudi jaz sem za to. Pa pove naj z imenom, kdo ga je napravil. In potem ga bomo pa

hvalili in zapisali, da se ovekoveči, ker z drugim se ne more — kakor smerdokavka s svojim življenjem, po katerem je ime dobila. Dokler tega iz farovžev za pomladansko setev ne izvozi, ne moremo mi začeti. In potem bomo začeli in tudi dokazali in mislim tudi dobiti dovolj gnoja — v šolah, in se spomnili, da govorimo z dopisnikom v „Nar. Listu“ iz Gornjegograda, v Novištifto, ker gremo kar po vrsti, v Gornjemgradu, in še bomo pogledali v staro šolsko klet, v Bočno, in mimogrede v Šmartno, ker se na Gorici moramo dalje časa zadržati, ker še vtegne kaj biti iz St. Lenarta, v Mozirju pa gotovo dovolj, čez Rečico na Ljubno, in poglejmo še pri Ksaveriju, ker se vtegnemo precej zadržati na Ljubnem in v Lučah. In potem pa bomo videli, kje je tista preklicana morala doma, da zopet povzamem „Nar. Listu“ besede. Vše naprej pa prosimo gospode, da nas tožite, ako se bode čutili užaljene! Pred sodiščem smo pripravljeni (Pluralis majestaticus!) vse dokazati, kar vam bomo očitali. Bojimo se le, da vam bo zlezlo srce v hlače! To so besede „Narodnega Lista“, katerega imenujem danes smerdokavko, in sicer tako dolgo, dokler ne pove z polnim imenom svojega vestnega gornjegrajskega dopisnika, / ker drugače bomo še dalje govorili. Zakaj, če je vestnemu gornjegrajskemu dopisniku, kateri je znan kot dober kristjan, da naj iz farovžev spravi vse, bilo pri velikonočni spovedi za pokoro to naloženo, bomo mi za uslugo izkidal tudi gnoj iz okraja gornjegrajskega, kakor smo našli. Ne plašite se, da „bo zlezlo srce v hlače!“, nam, ki imamo svoje, temveč gledajo naj drugi — ki svojih nimajo. Me razumete?

Iz Noveštifte. Dne 19. marca smo slišali nekaj čudnega. Župnik je iz prižnice povedal to-le: „V „Narodnem Dnevniku“ štev. 58 z dne 12. marca 1910 stoji sledeče: Iz Noveštifte. Župniku Fermetu cedijo se sline po pošti, kjer bi imel priliko zatirati napredne liste. Ker ima na dan 23 in pol ure časa, opravlja razne službe, ki niso z njegovim poklicem v nobeni zvezi, samo da dela zdražbo. Na sodnijo napravi uradne ovadbe, pozneje pa se s prižnice opravičuje za svoje neumnosti. Uboge ovce, ki te prenašate! K temu pristavim sledeče: Kar se tiče časa, ki ga imam na razpolago, omenim le to, da sem ob času letošnje bolezní v teku 14 dni 17 osebam delil sv. poslednje olje. Kaka so bila pota, vam je znano. Nekateri ljudje so celi ta čas lahko brez skrbi sedeli za pečjo. Letos je umrlo že 16 otrok, in vsako otroško smrt je treba sedemkrat vpisati. Kar se tiče raznih služb, omenjam, da je služba pač to, kjer človek kaj zasluži. Vam je pa znano, da v rečeh, ki se ne tičejo mojega poklica kot župnika, če sem storil kaj ljudem v prid, nisem niti zahteval, niti sprejel kakega plačila, da terej to za mene ni bila nobena služba.

Kar se tiče ovadb na sodnijo, pred vsem povdarim, da dopisovalec „Narodnega Dnevnika“ dne 6. marca gotovo ni bil v cerkvi, ali je pa nalašč lagal. Vi vsi, ki hodite redno k službi božji, ste lahko priča, da sem jaz dne 6. marca na tem-le mestu povedal sledeče: „Ker slišim, da se nekateri, ki so morali zadnji čas hoditi k sodniji za pričo, jezijo in pa ugibljejo, kdo da jih je kot priče naznanil, vam povem, da sem ovadbo sodniji napravil jaz in potrebne priče naznanil jaz in nihče drugi. Torej sem jaz kriv tega (namreč, da so bili nekateri klicani kot priče). Sicer si pa tega ne štejem v greh. Če se hoče kdo glede tega kaj pritožiti ali jeziti, naj k meni pride in mu bom razjasnil, kaj se pravi k grehu molčati, greh spregledati in greha se udeležiti.“

To sem jaz povedal. Torej se nisem opravičeval, temveč le tiste, ki se hočejo v tej zadevi jeziti, pozivljaj, naj se na mene jezijo, in ne na koga drugega. Zato tukaj v pričo vas vseh ponavljam, da je dopisnik „Narodnega Dnevnika“ lagal, da je torej lažnjivec. Dopisnik naj me toži. Vi vsi lahko prisežete, da sem mu to očital. Sicer pa ne bo imel poguma, da se izda. Gotovo tudi svoje laži ne bo popravil in dal resnici pričevanje. Zares uboge ovce, ki morajo laži brati in verjeti.

Tudi za pošto se nisem nikdar potegoval, pač pa za to, da vrši svoj posel v redu, ker potem je vseeno, kdo da jo opravlja. Glede svojih ovadb na sodišče še pristavim, da smatram kot svojo dolžnost, zaščititi pohujšanja in naravnost za dobro delo. Torej nobenega opravičenja, četudi kdo s tem ni zadovoljen.

Iz zgornje Savinske doline. Ne, gospod urednik! Tega pa jaz ne razumem in vi menda tudi ne! Kaj pa? No, kako Gornjegrajsčani skrbijo za svoj trg! Nekdaj je ta trg živel od menihov. Teh so se že zdavno otresli. Potem je živel od ljubljanskih škofov in njihovega posestva. Pa vedno so napredni Gornjegrajsčani po naprednih listih blatili ljubljanske škofo in njihove služabnike. Celo Di Centa je dobil mnogo bre, predno je pri njih prišel v milost. Velike važnosti za trg Gornjigrad so c. kr. uradi, sodnija in davkarija. Znano je, da gospodje uradniki že zdavno želijo priti kam bliže železnice. A brez uradov je mnogo tržanov naravnost uničenih. Sedaj pa z lo-parjem tolčejo po gospodu svetniku Grebencu. V naprednih listih se bere, da ga hočejo tožiti, ker jim je baje rekel: Gesindel! Pri njem tako natanko gledajo na vsak korak, da celo tega niso pozabili objaviti v časnikih, da je njegova kuharica v vrtu zažigala smeti, kar se sedaj na spomlad mende zgodi v vsakem gospodarstvu. Ali pa napredne smeti dišijo, nam ni znano. Kmalu ne bo treba drugega, kakor da se ka! drugi trg, Mozirje, Rečica, Ljubno ponudi pri-

skrbeti potrebne prostore za urade, pa gornjegrajski purgariji ne bodo imeli drugega kot dolge nosove. Na to že itak delajo, da se izbijejo kaplana. Potem naj se še dekanija kam premesti, kakor se je že v prejšnjih časih zgodilo, in slavni Gornjigrad bo najbolj napreden in — fuč!

Sv. Peter v Sav. dol. Srečna, o trikrat srečna Savinska dolina, ker še nosiš ostanke liberalnega dima, tako je dne 19. marca pri nas vskliknil nek mož, ko je prišel iz Sole od podučnega predavanja o hmeljarstvu. Radovedno smo povpraševali, kdo je podučeval naše hmeljarje, in zvedeli smo, da smo imeli čast imeti med seboj velerodnega gospoda Petrička iz Zalca, kateremu se je iz same ljubezni do kmeta pridružil tudi bivši ženin Kukec, tisti Kukec namreč, ki se je od volilnega shoda S. K. Z. v Galiciji v spremstvu cenjenih gospodov žalskih muzikantov odpeljal z največjo brzino. Na velikih plakatih je bilo brati, da se bo de podučevalo o rezi in o gnojenju hmelja, pa glej spaka, v resnici so gospod Petriček naše izkušene hmeljarje le vprašat prišli, kako bi se naj hmelj rezal, da bi se zatrl škodljivce, kateri žuga posebno v okolici Zalca hmeljske nasade uničiti. Pravili so, da se v rastlini nad zemljo zareži mal črviček, ki vedno bolj raste in se proti zemlji v sadiko zarije na jesen, ko je hmelj že spravljen; niso pa v svoji naprednosti še prišli do tega, kako bi se temu črvičku zabranila pot iz rastline v sadiko. Zato se jih je usmilil nek nazadnjašk in seveda tudi mračnjaški klerikalni kmet ter jim je rešil to uganko, katere cel generalni štab z Roblekom vred ni mogel rešiti. Podučil jih je, da se naj kakor hitro mogoče po bratvi hmelja dozorela hmeljevina od sadik poreže in sežge, ker se v tem času črviček še v hmeljevini nahaja in se na ta način najbolj zanesljivo vniči. Strmeč so poslušali gospod Petriček (in samoumevno tudi naš šolski Jožek) ta nasvet in so si ga v popotno torbo pobasali, da ga pri prvi priliki kot lastno napredno sredstvo drago prodajo. To pa je vendar šmentana smola, da so naši savinski kmetje hmeljarji že tako napredni, dasiravno so pristaši S. K. Z., da prosvetljene žalske naprednjake podučujejo o hmeljarstvu. Kaj ne, pane Petriček? Zatorej se je z zaupanjem obrnile do nas kmetov v dvomljivih vprašanjih, kajti veže nas dolžnost, da vam Zalčanom vsaj z dobrimi sveti nekoliko poplačamo ljubeznjivosti, katero nam vsako leto pri prodaji hmelja s svojim mešetarjenjem skazujete in ubogega kmeta oškodujete za provizijo, s katero se potem po krčmah bahate. Če pa mislite po ovinkarskem receptu priti zopet še kdaj na površje, se pa jako motite, ker: zgubljena fajta ne dojde več, politični mrtvec ne oživi več!

Sv. Peter na Medv. selu. Kaj pa je novega? Odkar smo ustanovili „Orla“, je vedno kaj novega. Liberalcem je kri zavrela od jeze, pa tudi žolč jim kipi. Enemu se je želodec obrnil, da si siromak ne more z drugim pomagati, kot z „žganci“, s takimi, ki rečejo „Gut, gut“. Jaz sem mu že svetoval, naj se ne jezi, drugače bo slabše za njega. Pa še po noči, ko gredo fantje od telovadbe, in že ljudje spijo, ga nadleguje „klerikalni zmaj“. Žal mi je za tega ljubega prijatelja, kajti najbrž dobi še od jeze sušico, potem pa z Bogom svet.

Smarje pri Jelšah. Občina okolica Smarje še pač ni doživela tako slabega občinskega gospodarstva, kakor je ravno sedaj, odkar jo vladajo liberalci in štajercijanci. Še nikdar poprej ni dobil odbornik po 5 K na dan za pota po občini, kakor ravno sedaj, in to, odkar so ti prijatelji ljudstva prišli v občinski odbor. Ni čuda, da so pri takih okolišnih tako velike doklade. Ker so pa videli, da se njih zlata doba nagiblje h koncu, se jim je zdelo potrebno, vreči ljudstvu peska v oči. Zato eden izmed njih vložil pritožbo proti velikemu računu, nakar je namestništvo zaukazalo, da se mora ta zadeva še enkrat pri seji dati na glasovanje. In glejte jih, v seji dne 19. sušca so odobrili vse točke računa! Naprej smo vedeli, da bodo tako storili. Čuditi se moramo le drznosti teh liberalcev in posilincev, da si upajo sedaj med ljudstvom za sebe agitirati; čuditi pa tudi nekaterim, da takih prijateljev ne poženejo od svojih hiš. Da so pri občinski seji dne 19. sušca, pri kateri je bila tudi volitev volilnih mož v okrajni zastop, zmagali liberalci in posilincevi, dokazuje, kako trdno so ti zvezani, in kako lažnjiv je „Štajerc“, ko piše, da občino vladajo klerikalci. Dokazuje pa tudi, kako hočejo ti ljudje še nadalje obdržati žalostne razmere pri okrajnem zastopu in okrajnem šolskem svetu. Težko so prenašali davkoplačevalci ta neznosna bremena in žalostno gledali, kaka plačila jim pripravljajo za prihodnost, a sedaj je napočil čas, da pometete s temi ljudmi iz občinskega odbora, in te osebe odrinete od občinskih jasel. Dne 6. aprila vsi na volišče, prej pa, si napišite na glasovnice odbornike in namestnike, katero je postavila katoliška stranka, ker le ti hočejo delati nesebično za blagor občanov!

Smartno ob Paki. Kot odgovor na brezmiselne napade paških liberalcev, je dne 13. t. m. v gostilni g. Fr. Pirtuška v Rečiški vasi daroval za obmejne Slovence vrli mladenič g. Janez Steblovnik, p. d. Cenov 5 K, in 1 K 36 vin. nabral med veselimi gosti. Posnemajte in darujte za obmejne Slovence!

St. Pavel pri Preboldu. Kot odgovor na dopise v „Narodnem Dnevniku“ štev. 54 in v „Narodnem Listu“ štev. 12, pošiljam zbirko 5 K, darovano od prizadetih, obmejnim Slovencem v pomoč. Za vsak nadaljni napad po 1 K. — Poročevalci št. Pavelske

zgodovine, razdiraleci sloge in ljubitelji liberalnih listov, sedaj pa le na delo, saj se gre za narodne koristi, gradiva je pa tudi dovolj, da se lahko blamirate. — Lojzek.

Brežiški okraj.

b Planina. Na praznik Oznanenja M. B., to je v ponedeljek po beli nedelji, 4. aprila, se bo tukaj v prostorih g. Josipa Pinterja ob 3. uri popoldan vršil velik političen shod. Govorila bosta gg. deželnega glavarja namestnik, dr. Franc Jankovič, in dr. im. dež. poslanec, Franc Pišek. Somišljeniki! Udeležite se tega shoda v velikem številu!

b Podsreda. Umrli je 25 let stara Ana Jagrič vsled sušice, dobljene v mestu Zagrebu, in 39 let stari Janez Penič, vsled sušice, dobljene v nemških rudokopih. Ah ta želja po tujini je marsikateremu usodna!

b Podsreda. Bolan je veleč. g. župnik Matija Vavpotič. — Novi nadučitelj g. Karol Majer je nastopil z velikonočnimi prazniki svojo službo. Pri vstajenju je že vodil otroke v procesiji.

b Iz Podčetrka. V našem trgu se skrivajo o studni nesramni ptiči, ki opevajo poštene ljudi po predalih ptujskega „Štajerca“ na najpodlejši način. Ta maloštevilna svojat je sama s smrdljivo lužo umazana čez in čez, da ji že itak ni več varno, prikazati se na svetlo. V 12. številki omenjenega lista se je spravila na neodpustljiv način na mojo soprogo in mene. Bog vp, če ne misli, kaj nama je prizadela? Ne, ne! Na pesmice takih ptičev, ki jih predobro poznamo, se ne bom zagovarjal, rajši pristavim: težke vaše so peroti, strte tudi že precej, samo kljuni dobri in jekleni, ampak vmazani kot vse. Operite najprej perilo si vaše, potem šele pridite k meni ga prati; pošteno poplačal trud in delo vam bode šolski vodja in župan prav rad. Le veselite se vašega „junaškega“ čina! — Se priporoča Fran Lovrec, šolovodja in župan.

b Pišce. To bi jih bili morali videti, namreč naše petelinčke liberalne garde, ko se je raznesla tužna vest, da hočemo zlicitirati njihovo bralno društvo. Kar penili so se od jeze in vpili nad g. kaplanom, češ, da je on kriv te nesreče. Najbolj usodno je zadela ta vest nekega mladega gospodeka, kateri je pometel vse kote svoje umetnosti, nabral grmado laži in obrekovanj, katera je v zadnji številki našega „Narodnega Lista“ izlil s svojo patentirano oliko na nekatere posameznike naše stranke, in sploh na vse, kar ne trobi v njegov, zarjavljivi rog. Resnici na ljubo hočem izvzeti iz vaših izjavljanih le nekaj glavnih stvari, s katerimi se močno udarjate po zobeh. Med drugimi trdite, da nimate štajercijancev v vašem taboru. Ubogi dopisnik, se vam pač pozna, da je zgorajšnja nesreča tudi močno uplivala na vaše možgane. Svetujem vam le, stopite pred zrcalo in pogledajte, nimate li mogoče na vašem lastnem čelu vtisnjen pečat izdajstva. Pomislite, niste li mogoče vi tisti, ki ste se potegovali za štajercijansko stranko? Trdite tudi, da nimate nemčurjev. Prosim, povejte mi, kedo so ti, ki pretvarjajo svoj prirojeni S v Sch, ki so bili zagrizeni pristaši nemčurskega „turnvereina“ in redni častilci nemškega doma v Brežicah? In rudečkar? Jev tudi nimate, kaj? Spodtikate se tudi nad stavbo g. župnika, pri tem pa ne pojmite, da pride še lahko čas, ko vam bo edino ta hiša služila v varno zavetje. Zavidate nam tudi naš novi „teater“, kar sline se vam cede po njem. No, je pa res okusno izdelan. Med pisanjem o farovski „backih“, ste pa žalibog najbrž imeli ogledalo pred očmi. Na vaše surove napade proti našim možem vam samo povemo, da nam je že tako znano, da ste največji sovražnik vsega, kar je kmečko (govorilo se je celo, da ste nabirali podpise za vinski davek). Mi poznamo naše ljudi bolj kot vi, in vsled tega se ne pustimo od vas komandirati. Bil bi pa to tudi za vas škandal, da bi se vi kot slavni duševni velikan pečali z nami, robotimi in neolikani kmeti, kakor nas sami nazivate. Ako sumničite g. kaplana radi vsakega dejanja ali dopisa, ste pač zelo kratkovidni. Ali menite, da zna samo g. kaplan pisati? Ali pa imate nas Piščane za take nevedneže, med katerimi se sveti edino vaš nadarjena glava. H koncu vam podamo še en dober svet: Mesto da učite svojega brata izvajati hinavščino in ostudne laži, pomagajte mu raje kje drugje. Sicer sta pa oba še veliko premlada, da bi kazala pot nam sivim glavam. Se še vidimo!

b Globoko. Ker me neki pišečki dopisun „Nar. Lista“ glav pobalinsko že večkrat napada, hočem mu tem potom podati kratko izjavo. Ker bi me zelo veselilo poznati, oziroma znati za osebo Vašega Visokorodja, Vas pozivljam, dragi dopisnik, ako ste res mož neustrašene jeklene volje, mož, ki se upa nastopiti v boju za svoje pravice, mož prave korenine, ki ima pogum, pokazati svojo pravo stran javno in svoje trditve povedati tudi v obraz, in ne strahopetec, ki ima korajžje le tedaj, ko je varno skrit za kulisami in zmogel le zavratnih pobalinskih napadov, tedaj na dan z Vašim imenom. In le tedaj, ko mi bode znano slavno Vaše ime, izkažem Vam vso čast in spoštovanje, ker sem pač človek te baže, ki velikodušno odpušča tudi svojim smrtnim sovražnikom in napadalcem. Ne mislite pa, da hočem tukaj „parirati“ Vaše napade, ker se zelo malo zmenim za Vaše žlobudranje, saj pravi neki pregovor: Kolikor pred Jurjevimi žabe reglja, toliko po Jurjevim molčijo. Seveda tudi ne bom odgovarjal na Vaše zopetne morebitne napade, ker je

pač škoda, potratiti zlatega časa za take može, oziroma pobaline, ki posedujejo lastnosti starih klepetuljavih babnic. Le glede v Vašem proizvodu med drugim izražene grožnje proti moji osebi, Vam tiho na uho povem to le: Ne bo take nevarnosti g. dopisnik, kot učeni diletant ste se pač lahko zmotili, da igrate vlogo sredi žitnega polja stoječega slamnatega moža, ki ima nalogo, odganjati in strašiti vrabce. Za vedno pa si zapomnite, da sinovi dežela, rojeni in vzgojeni v prosti naravi, zabavajoči se s trdim delom pod pritiskom žgočih solnčnih žarkov med neustrašenimi viharji, sinovi, ki so prenesli že dokaj svetovne borbe in skusili nje bridkosti, se ne strašijo groma ne treska, ne bomb in granat, še manj pa praznih kvant in volilnih groženj, in če tudi pridejo iz ust še enkrat tako visokega gospoda, kot ste Vi. Da končam, Vam še enkrat kličem: „Pokažite svojo srčnost in pravo barvo, ako ste korenjak, in ne samo podli obrekovalec! Končno se omenim, da mi je dobro znana hiša, iz katere dežujejo ti napadi. Da pa zamolčim za sedaj nje ime, je vzrok to, ker je hišica očetova... Toliko v pojasnilo. — Z iskrenim pozdravom Ivan Urek.

b Podsreda. Kat. slov. izobražen. društvo priredi v ponedeljek, 4. aprila popoldne po večernicah ob 8. uri igri: „Pri gospodu“, in „Dve materi“. Med odmori igra gramoton. Pridite domačini, pridite se sedje!

LXXXII. glavna skupščina okraj. zastopa gornjegrajskega.

Dne 10. marca se je vršila pod vodstvom načelnika gospoda Fran Šarba 82. glavna skupščina okrajnega zastopa gornjegrajskega.

Po enoglasnem odobrenju sejnega zapisnika zadnje glavne skupščine preide se na II. točko zelo važnega dnevnega reda, o sklepanju zastran železnice in visokosti prispevka itd.

Zastopnik gospod Avgust Drukar poroča v imenu železniškega odseka stvarno po podatkih celo zgodovino, stremljenje in korake, ki so se storili v tem velevažnem vprašanju. Da gornjegrajski okraj v celoti brez najmanjše izjeme pojmuje važnost tega vprašanja, to spričuje enoglasni sklep za gornjesavinsko železnico kot zvezo postaje Rečica na Paki do Kamnika, od katere smeri se ne odjenja in ki se mora izvajevati.

Lokalne železnice niso na najboljšem glasu ter se tudi drugod ne smatrajo plodonosnim. Naš okraj ima veliko naravnega bogastva: premog, zemeljske kovine, obsežno lesno trgovino, jako ugodno vodno moč, dobro razvito turistik, kar vse tvori predpogoji za to, da se bo ta železniška zveza izplačala.

To se pa bo samo doseglo, če bo ta železnica segala do Kamnika, ter bo odtoč v zvezi z jugom naše države. Mesto Kamnik naj se po svojih merodajnih činiteljih zavzame za to zvezo, naj stopi z nami v ožji stik, da skupno nastopamo za skupne koristi.

Nikakor se ne zanašajte na izredne koristi od projektirane železnice Polzela-Motnik, o kateri je zavoljo domžalskih slamnikov še vedno razpor, in še ni zadnja beseda izgovorjena za Kamnik ali Domžale.

Proga Rečica na Paki do Gornjegagrada, oziroma še bolj utemeljeno do Spodnje Rečice, je že proračunjena in na papirju deloma gotova stvar, a za trasiranje zveze Gornjigrad do Kamnika se takoj začenjajo potrebne predpriprave.

V svrhu izpeljave železniškega projekta se v smislu enoglasnega sklepa naprosi okrajni zastopnik gospod Avgust Drukar, c. kr. notar, kateremu se podeli generalno pooblastilo, da deluje v imenu okraja v dosegene njegovih najbolj perečih želji. Stopi se v zvezo in dogovor z veleč. ljubljanskim kapitelom kot glavnim interesentom našega okraja, ker znaša in obsega posestno stanje istega okoli 15.000 ha, kar proti velikosti celega okraja okoli 55.000 ha pomeni prav mnogo. Umestno in jako potrebno bi bilo, da bi se eden č. gospodov kanonikov, blagovolil pridružiti naši okrajni deputaciji, katera gre na takoiimenovano poizvedovalno potovanje v stolni Dunaj. Veleposlovstveni vodja slovenskega ljudstva, gospod dr. Iv. Sušteršič tudi nam svoje uplívne pomoči ne bo odrek, kakor tudi ne kamniška poslanca č. gospoda dr. Iv. Krek in dekan Lavrenčič.

Da pa deputacija dobi značaj resnega in stvarnega nastopa, sklenil je okrajni zastop v svoji javni skupščini enoglasno, prispevati eden milijon kron k gradnji celotne proge. Na ta način podprtemu ljudskemu zastopstvu se morajo vrata odpreti in smemo upati na vspeh, ker praznih rok ne kaže moledovati po raznih ministrstvih. Tebi pa, gornjesavinski kmet in slovensko ljudstvo bodi povedano, da ta denar ne bo zavržen, ampak bo rodil obilne gospodarske sado ve za vse prebivalce celega okraja!

Torej na delo z uma svtlim mečem, dokler je jutro zorno, da vedno čujemo in smo vsi na braniku v povzdigo našega gospodarstva.

Država pa se mora usmiliti lojalnega ljudstva, ki je vedno moralo pomagati graditi druge državne železnice ter je dajalo in daje krvni in denarni davek.

Pri tretji točki so se izvolili pregledovalci okrajnih računov za 1909 in sicer: gospod Martin Zidarn, veleposesnik v Smartnem, gospod Peter Ručigaj, posestnik in trgovec na Rečici, gospod Anton Turnšek ml., posestnik in trgovec na Rečici.

Od IV. točke (razni predlogi) omenjamo naslednjega: Enoglasno se izreče zahvala in javno priznanje živinozdravniškemu nadzorniku gospodu Martinu Jelovšku za njegov trud in požrtvovalnost v korist

Spodnještajerska ljudska posojilnica v MARIBORU,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Stolna ulica št. 6 (med glavnim trgom in stolno cerkvijo).

Hranilne vloge

se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: navadne po 4%, proti 3 mesečni odpovedi po 4½%. Obresti se pripisujejo k kapitalu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so poštne hranilne poležnice na raspolago (šek konto 97.078). Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajejo

le članom in sicer: na vknjižbo proti pupilarni varnosti po 4½%, na vknjižbo spleh po 5%, na vknjižbo in poroštvo po 5½%, in na osebni kredit po 6%. Nadalje izposojuje na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri drugih denarnih zavodih prevzame posojilnica v svojo last proti povrnitvi gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 kron. — Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure

se vsake sredo in četrtek od 9. do 12. dopoldne in vsake soboto od 8 do 12 dopoldne, izvanredni prazniki. — V uradnih urah se sprejema in izplačuje denar.

Pojasnila se dajejo

in prošnje sprejemajo vsak delavnik od 8.—12. dopoldne in od 2.—5. dopoldne. 6

Posojilnica ima tudi na razpolago denarje hranilne zadrug.

Trgovina s semeni na debelo in drobno

SEVER & URBANIČ

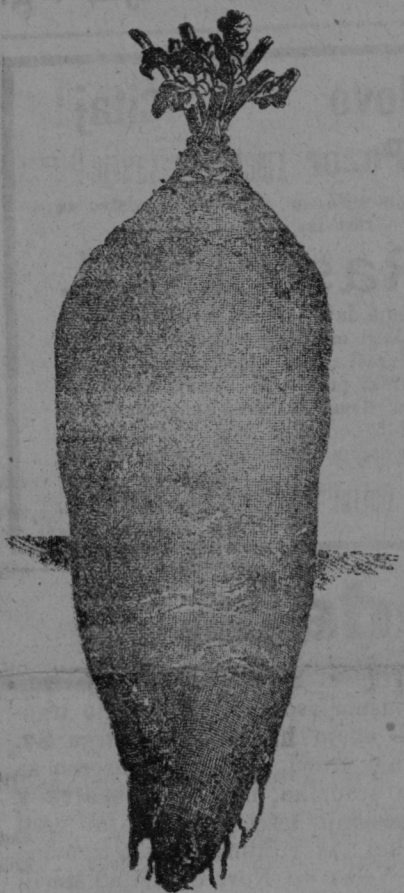
v LJUBLJANI, Marijin trg
(nasproti frančiškanske cerkve)

priporočata svojo najpopolnejšo zalogo

zanesljivih semen

kakor: domačo deteljo, lucerno ali nemško deteljo, rudečo deteljo, velikansko krmilno peso, korenje za krmo, vsakovrstna travna semena, mešanice za suho in mokro zemljo, semenski oves Ligovo, zelenjadna in cvetlična semena na vago in v vrečah po 10 in 20 vinarjev, pristno gorensko repo, čebulček, rusko laneno seme, rafijsko liče, cepilni vosek, drevesni karbolinej itd. 174

Cenovnik pošiljava na zahtevo zastanj.

Velikonočne dopisnice

kakor tudi za godove s cveticami itd.
— se dobivajo v velikanski izbiri pri

Goričar & Leskovšek v Celju

trgovina s papirjem in pisalnim orodjem

Na debelo in drobno!

220

Na debelo in drobno!

Višjega štabnega zdravnika in fizika
dr. Schmidta znamenito

olje za sluh

odstrani hitro in temeljito nastalo gluhost, teženje iz ušes, šumenje po ušesih in naglušnost

tudi ako je že zastarano. Steklenica stane K 4.— z navodilom o uporabi. Dobiva se samo v lekarni Apotheke „zur Sonne“, Graden, Jakominiplatz 24. 108

Olje

za razne stroje prodaja tikarna sv. Cirila v Mariboru
100 kg po 25 K.

Slov. Bistrica

in celi okraj naj kupuje najzanesljivejše in najcenejše vsake vrste semena, kakor deteljno pravo štajersko, lucerno, rudečo (inkernat), travno seme, semenski oves, svinjsko in druge vrste salato, repno, korenjevo seme itd. Za vinograde: galico, kakor novo že izkušeno sredstvo „tenaks“, pri katerem ni treba ne apna ne drugih priprav, brizgalnice, različno orodje, gumi-trake, prejo, liče itd.

Iz velike zaloge vsakovrstnega blaga tudi bartelnev prah za živino, „lukulus“ za svinje, tomaževa žindra za travnike, vsake vrste železnino, cement itd. pri 185

Alojziju Pinter

trgovcu pri farni cerkvi v Slov. Bistrici.

Redka priložnost!

Prav lepe veliko posestvo v Razvanji pri Hoči, obstoječe iz novih poslopj in 32 oralov lepe zemlje, obstoječe iz lepoga gozda, sadonosnika, travniki, njive itd. se takoj zavolje preselitve z vsem skupaj proda. — Natančneje o tem pove Frane Petelinc, Rotenhof, Zgornja Polskava pri Pragerskem. 213

Najmodernejša

kemična pralnica in barvarija

Martin Medved

Šoštanj, Spod. Štajersko.

se priporoča slav. občinstvu za vso v te stroke spadajoča dela. M ška in ženska obleka se po barva in osnaži, ne da se ista razpara. Volnene mreže, svileni robci, preproge, mizna in druga pogrnjala se lahko prenovojo ali v poljudni barvi predručajajo. V nojih sluč jih, kakor žalne obleke i. dr. se delo izvršuje v najkrajšem času, vsa druga naročila pa v teku jednega tedna.

Najsolidnejše delo!

Cene nizke!

Zbiralnice se iščejo po vseh večjih trgih in mestih proti dobremu plačilu 30

Kapljice za želodčni krč:

Zganje proti trganju:

Stane ena steklenica samo 50 vinarjev.

Prav dobro mazilo pri prehlajenju v zglobeh in udih. Cena 1 K.

F. PRULL:

mestna lekarna pri c. kr. orlu

MARIBOR, Glavni trg šte. 15. 225

Novo!

Čitaj!

Pozor kmetice in dekleta!

Najnovejšo in najboljšo sredstvo za st las in da lasje postanejo gosti in dolgi, to je:

Rastolšt. II.

Odstranjuje prhljaj na glavi in vsako kožno bolezen. Deluje sigurno in ga mnogi zdravniki priporočajo. Cena franko na vsako pošto 1 lonček K 3.00, 2 lončka K 5.—. Pošilja se po poštne povzetju ali če se pošlje denar naprej. Prosim, da se naroči le pri meni pod naslovom:

Lekarna pri Sv. Trojici, Dolini Maribor 250, Slavonija.

Travniske brane

50 in 70 mm dolgost zobov najnovejša in najboljša

153 konstrukcija po najnižji ceni izdeluje

I. PFEIFER v Hočah pri Mariboru

tovarna in livarna za železo in medenino.

Lepa mala gostilna s trgovino

se takoj proda, na prometnem kraju poleg šole ob glavni cesti. Cena 10.000 kron. — Dobro idoča kovačija z nekaj zemlje in lepo hišo, z vsem kovaškim orodjem, ob veliki državni cesti se takoj po ceni proda.

Vse natančneje od Franca PETELINC, Zgor. Polskava pri Pragerskem. 214

V Mariboru!

Poduk v glasovirju, orglanju, posvetnem in cerkvenem petju, teoriji, harmoniji itd. daje mlad izkušen kapelnik. Ponudbe naj se blagovolijo poslati pod „Kapelnik 1910“ Narodni dom, Maribor. 142

Steckenpferd-

milo z liljinim mlekom

Najmehkejšo milo za kožo
kakor proti pegam!

Dobiva se povsodi.

128

Stampilje

iz kavčeka se dobijo v tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Službo hišnika

oddaja Cirilova tiskarna v Mariboru. Pismene prošnje se naj pošljejo: „Katoliškemu tiskovnemu društvu v Mariboru.“

Naznanilo.

Vinogradnikom naznanjam, da imam veliko množino na suho cepljenih trt na prodaj, kakor najimnitnejše vrste mosler, burgunder, gutedel, beli in radeči muskateler, portugiser, traminer, ranfol, rulanter, kapčina, vse na rip. portalis cepljeno, trte so dobro zaraščene in vkoreninjene, in veliko množino korenjakov rip. portalis za zeleno cepiti in ključice za suho cepljenje 100.000 rip. portalis. Cepljene trte stanejo 100 komadov 11 kron, korenjaki stanejo 100 komadov 3 krone. Naročniki se naj blagovolijo pismeno ali ustmeno oglašiti, dokler je kaj zalogo.

Ivan Vrtnjak, posestnik in trtnar, Sp. Brež, Ptuj.

Pozor!

Kdor želi kakšno posestvo, gostilno, hišo, kovačijo, trgovino hitro in po ugodni ceni kupiti, naj se takoj obrne na Franca PETE-LINC, Rotenhof, Zg. Poljskava pri Pragerskem.

Izborna lajša bolečine, prepreči vnetje in vpliva antiseptično.

Že 40 let se je izkazalo mečilno vlačno mazilo, takozvano praško domače mazilo, kot zanesljivo sredstvo za obvezo. To obvaruje rane, olajšuje vnetja in bolečine, hladi in pospešuje zaceljenje.

Razpošilja se vsak dan.

1 pušica 70 vin. Proti predplačilu K 3-18 se pošljejo 4 pušice, za K 7-— pa 10 pušic poštne prosto na vsako postajo avstro-ogrske monarhije.

Pozor na ime izdelka, izdelovalca, ceno in varstveno znamko. Pristno le po 70 vinarjev.

Glavna zaloga

B. FRAGNER, c. in kr. dvorni dobavitelj

lekarna „PRI ČRNEM DRU“

PRAGA, Mala strana, vogal Nerudove ulice št. 203.

Zaloga v lekarnah Avstro-Ogrske.

250

Pravo domačo deteljno seme zanesljivo prosto vsake predanice, razpošiljam že od 5 kg naprej po K 1-80 — 10 kg K 1-70 več skupaj še ceneje. Kakor tudi lep oves za seme.

Josip Druškovič,

Slovenjgradec.

Stara renomirana

Zavarovalna družba

išče v vseh mestih in večjih krajih

glavne agente in potovalce

za posredovanje zavarovanj zoper ogenj, točo in za življenje proti najboljši plači. Ponudbe pod „Assekuranz F. H. 296“ na anončno ekspedicijo Jos. A. Kienreich, Gradec, Sackstrasse.

Takoj se prodaja

lepo posestvo, obstoječe iz 13 orolov zemlje, njive, sadonosnika, vinograda, gozda in travnika se takoj za 8 tisoč K prodaja. — Vse natančneje od Franca Petelinc, Zgornja Poljskava pri Pragerskem.

Z mojo 240

!! umetno mostovo esenco !!

si lahko vsakdo z malimi stroški pripravi sod izvrstne, obstojne in zdrave domače pijače.

Cena 1 steklenici za 150 litrov 4 krone.

Dobi se samo v drožeriji Maksa Wolfram, Maribor, Gor. Gosposka ulica.

Vabilo

na

REDNI LETNI OBČNI ZBOR

Hranilnice in posojilnice v Spodnjem Dravbergu

registrirane zadruge z neomejeno zavezo,

ki se vrši dne 4. aprila 1910, t. j. na praznik Marijinega oznanjenja v „Narodnem Domu“ v Spodnjem Dravbergu, ob 2. uri popoldne.

Vspored:

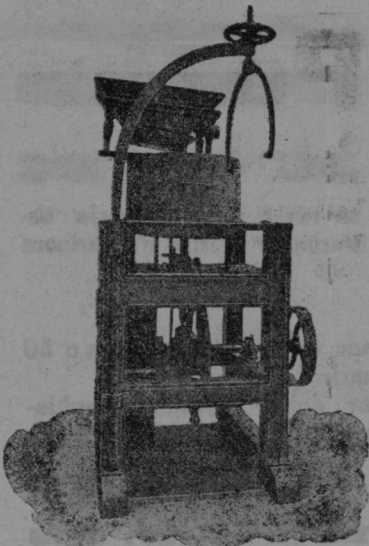
1. Poročilo o letnem delovanju.
2. Potrjenje računa za l. 1909.
3. Volitev odbora in računskih pregledovalcev.
4. Slučajnosti.

Opomba: Ako bi ob določeni uri ne bilo došlo dosti zastopnikov, se bo zborovalo eno uro pozneje brez ozira na število zastopanih udov.

K obilni udeležbi vabi

555

Načelnstvo.

Jos. Čretnik

Št. Jurij ob južni železnici

stavitelj mlinov in žag,

kakor tudi izdelovatelj mlinov za rabo na roko, z gelpjem, motorno in parno silo. Slika je posneta po mojem lastnem izdelku, in pošiljam iste na meni znane osebe na 1 mesečni poskus. — Zahtevajte cenike!

Slovenec Konrad Skaza,

delavnica za vsa cerkvena dela v St. Ulrich, Gröden, Tirol

se najtopleje priporoča za vsa cerkvena dela. Velikanska zaloga sv. razpel. Novi zanimivi slovenski ceniki zastoj in franko. Postrežba solidna in hitra.

681

Ustanovlj. l. 1883.

TISKARNA SV. CIRILA V MARIBORU

Z najboljšimi stroji in najnovejšimi črkami oskrbljena, prevzame vsa v nje stroke spadajoča dela, kakor: vsakovrstne formulare, peoblastila, dolžna pisma, tabele, blazete, ekspenzarje, pobutnice itd.

==

Za trgovce: cenike, okrajnice, letake, lepake, račune, pisma, kvarte z naslovom, dopisnice itd.

==

Za razne korporacije in društva: pravila, letna poročila, pristopnice za člane, vabila na veselice

==

Koroška cesta št. 5.

Učenca,

zdravega fanta z dobrim šolskim spričevalom sprejem takoj v mojo trgovino, istotako enega pridnega in solidnega, mladega komija.

Milan Hočevan,

trgovina špecerijskega blaga
CELJE, Glavni trg 10.

200

Poziv

čast. kmetovalcem in vrtnarjem!

Ako potrebujete pristnega deteljnega semena, zajamčenega brez predenice (grinte), travnega in gozdnega, vrtnarskega in cvetličnega semena, blagovolite se obrniti na staroznana, s častnim priznanjem odlikovano tvrdko

201

M. Berdajs, Maribor, Zofijin trg.

Novo 964 Čitaj!

Pozor kmetje in fantje!

Najnovejši in najboljši sredstvo za rast las, brk in brade je:

Rastol št. I.

Deluje, da brke in brada postanejo gosti in dolgi, odstranjuje prhljaj in vsako drugo kožno bolezen z glave. Naroči najsi vsaka družina. Deluje sigurno in ga mnogi zdravniki priporočajo. Imam mnogo zahvalnih in priznanih pism. Cena na vsako pošto franko 1 lonček K 3-10, 2 lončka K 5-—. Pošilja se po poštne povzetju ali če se pošlje denar naprej. Naroči se le pod naslovom:

Lekarna pri Sv. Trojici, Dolnji Mihaljci 250, Slavonija.

Prodaja.

Valed preselitve k Trojiški Slatini v Zg. Žerjavcah, katere lastnik sem sam, opustim vso svojo dosedanja trgovino in prodam toraj tudi mojo hišo (vilo) v trgu Sv. Trojica v Slov. gor. z lepim vrtom, posebno primerno za kakakega penz. duhovnika ali uradnika, nadalje posestvo v Gočovi z lepimi zidanimi poslopji, ležečo na okrajni cesti Sv. Lenart—Sv. Trojica—Ptuj; za gostilno in malo trgovino zelo primerno; posestvo na Velki pri Novi cerkvi ali Mariji Snežni z zelo lepimi sadonosniki in mlin pri Sv. Lenartu v Slov. gor. na obstoječi vodi. Mlinarji se posebno opozarjajo na mlin, kajti na Pesnici se bodo skoraj vsi mlini zaradi regulacije opustili. Proda se vse pod zelo ugodnimi pogoji. Vse natančneje se izve pri lastniku Franc Schütz pri Sv. Trojici v Slov. gor.

189

Razpis.

Za zgradbo novega gospodarskega poslopja za župnišče v Kapelah pri Brežicah, na okroglo 9100 K proračunjena dela in dobave se bodo oddale potom javne ponudbene obravnave.

Pismene in zapečete ponudbe naj se z napovedbo popusta ali doplačila predložijo do 10. aprila t. l. do 3. ure popoldne župniškemu uradu istotam, na kar se otvorijo in delo odda proti vlogi 5% vadija od stavbenih stroškov.

Cerk. skladb. odbor si pridrži izrečno pravico si izbrati ponudnika ne glede na višino ponudbene cene. Načrt, proračun in stavbeni pogoji so na ogled v župniškem uradu v Kapelah.

KAPELE, dne 13. marca 1910.

221

Miha Sevnik, načelnik.

Serravallovo železnato kina-vino

Higien. razstava Dunaj 1906: Državna od.: lika in častni diplom k zlati kolajni. ::

Krepilno sredstvo za slabotne, malokrvne in rekonvalescente. Povzroča voljo do jedi, utrjuje živce in popravi kri. Izbor okus. Nad 6000 zdravniških spričeval.

I. Serravallo, c. kr. dvorni dobavitelj
Trieste-Barcola.

Kupi se v lekarnah v steklenicah po pol l & K 2-60 in po 1 l & K 4-80.

Pojasnila o inseratih daje

upravnistvo samo tistim, ki priložijo vprašanju znamko za 10 vinarjev.

Loterijske številke.

Dne 19. marca 1910

Trst 44 47 90 69 37
Lina 31 27 19 49 23

Močenje postelje!
Ozdravljenje takoj. Starost in spol nannaniti. Pojasnila zastoj. Zavod Aeskulap št. 523, Regensburg na Bavarskem. 15

Slatina z zelo dobro vodo z gostilno s 6 sobami, kuhinjo, 8 kleti, goveji in živinski hlev, gumno in škedenj, gozd, njive in travniki, okoli 6 oralov, ob cesti in ob železnici na Koroškem ležeče se po ceni proda. Pojasnila daje Narvati v Lipnici (Leibnitz). 60

Želim vstopiti v službo kot gospodinja, samostojna, vajena tudi gostilne, zmogla tudi nemškega jezika. Nastop takoj. Naslov v upravnistvu Slov. Gosp. 128

Seme pravega Kašelskega zelja prodaje Ig. Mreina v Zg. Kašlju pri D. M. v Polju, Kranjsko, po 20 gr. za K 1'10 poštne prosto. Za pralnost in kaljivost se jamči. Prodaje se samo lastni pridelek. Pošilja se z obratno pošto, proti gotovini ali povzetju. 145

V najem se želi vzeti dobrodoča gostilna, pozneje se morda tudi kupi. V Mariboru ali v okolici. Ponudbe na poste restante št. 1000 Lipnica (Leibnitz). 135

Učenc od poštene hiše, se takoj sprejme v trgovino z mešanim blagom in železom, Franc Korošec, Gornja Radgona. 118

Na prodaj je malo posestvo, 10 minut od železniške postaje Smarje pri Jelšah, sestojče iz vinograde z novim nasadom, njive in sadonosičnikom najplemenitejših jaboličnih vrst in drugega sadja, kar vse že rodi, iz majhnega hleva in skoro nove hiše tik cerkve stojiče — pripravno za kakaga vpokoje — nega d. g. duhovnika. Natančneje se izve pri lastniku. Copf August, posestnik v Smarji pri Jelšah. 206

Pozor! Proda se dobičkanosno posestvo, 6 oralov zemlje, pol ure od Maribora, pri glavni cesti, cerkvi in šoli; posestvo obstoji iz velikega polnega lesa, njive, travnik, sadonosičnik, bradje, velik vrt, iz katerega se lahko lep denar izkupi, lepi zidani hrami z gospodarskim poslopjem; proda se zaradi starosti; cena je 11.000 K, izplača se pa samo 5.000 K; izve se pri g. Jožefu Novaku, Pobrež št. 269 pri Mariboru. 180

Lepa vila, 11 let davka prosta, 7 sob, 4 kuhinje, kuhinja za prati, in za kuho za svinje, 3 svinjski hlevi, 2 kleti, velik vrt, velik stavbeni prostor, se proda za 16.000 K. 8.000 K je treba izplačati. Na mesec se dobi 80 K. Vpraša se v Studencih pri Mariboru, Wiesengasse. 228

Gostilna s 8 sobami, z veliko kuhinjo in vsem gospodarskim poslopjem v dobrem stanu z opeko krito, se da v najem ali proda v Rošnji št. 13. p. Ptuj. 248

V župnišče se sprejme takoj hlapec, ki je priden, pošten in razume orati in sejati. — Več pove uredništvo Slov. Gosp. 211

Uprava graščine Štakovce pošta Božjakovina na Hrvaškem ima na prodaj 10-15 vagonov travniškega semena od železniške postaje Dugoselo. Ako se odvzame cela množina, stane 100 kg K 7'80, pri povzetju posameznih vagonov stane 100 kg K 8. 219

Pošten, zanesljiv vinar s 4 ali 5 osebami se takoj sprejme pod zelo ugodnimi pogoji. Vpraša se pri Jan. Bregar, klobučar, Gosposka ulica 16, Maribor. 258

Mesarskega učenca sprejme g. Miroslav Reismann, Maribor, Koroška cesta 66. 288

Jabolčnik, dvoleten, iz najboljših jabolk, 25 polovnjakov, liter po 12 vinarjev, ima na prodaj farovž v Novicerkvi, pošta Vojnik. 208

Mlada poštna deklica želi vstopiti v župnišče za kuharico. Naslov v upravnistvu. 242

Velekrasno posestvo, ležeče v jako prijaznem kraju, tik okrajne ceste klizu Maribora se radi družinskih razmer po ceni proda. Posestvo meri 29 oralov zemlje, obstoječe iz travnikov, sadonjakov, njiv, vinograde in velikga legega gozda. Hiša, kakor gospodarska poslopja so večina zidana ter v najboljšem stanju. Cena je 20.000 kron. Več pove Josip Serbec, km. sin v Gradiški, pošta Pesnica. 248

Alojz Zoratti, stavitelj oltarjev in pozitariat v Mariboru, Schmidterallee, sprejme učenca pod ugodnimi pogoji. Taki, ki znajo dobro risati, imajo prednost. 261

Čevljarški učenec se sprejme pri g. I. Skrabe, čevljarški mojster, Mlinska ul. št. 4, Maribor. 244

Slovenski kupci posestev, pozor! Podpisani s tem uljudno nannanjam, da tudi letos iz rodoljubja pri nakupu vsakovrstnih krasnih posestev pri prijazni mariborski okolici brezplačno posredujem. Samo pisanim vprašanjem se prosi znamko za odgovor. Sprejem tudi vsakega resnega kupca na Pesniški postaji, če mi prihod in znak, da ga poznam, pravočasno nannani. Josip Serbec, km. sin v Gradiški, pošta Pesnica. 247

Kupci, pozor! Proda se lepo posestvo „Schne weiss“ pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju, poldrugo uro od Ptuja. Posestvo leži na lepi ravnini, je arondirano, ima hišo s 5 sobami in kuhinjo, lepo gospodarsko poslopje s hlevi za 35 glav goveje živine ali za konje. Potem je posebej en hram z veliko sobo, kuhinjo, jedilno sbrambo in kletjo. Kdor želi kupiti, zve natančneje pri Jožefu Novaku v Pobrežju 269 pri Mariboru pisмено ali ustmeno. Cena je nizka, pogoji so lahki. 263

Hlapec (strežnik) se takoj sprejme v dij. semenišču v Mariboru. 265

V najem vzeti ali tudi kupiti želi mlin na dobri vodi Filip Hrzič, Mlinska ulica št. 22 v Mariboru. 211

Hiša, 2 orala zemlje, se proda za 6400 kron. Takoj plačati je treba 3600 K, drugo ostane vključeno. Vpraša se od 1. do 3. ure pri Janu Mramor v Studencih pri Mariboru, Šolska ulica št. 9. 262

Malo posestvo, hiša in gospodarsko poslopje, nekaj njive, gošče in tudi travnik po ceni proda Štefan Friedl, posestnik Rogoza, št. 20, p. Hoče. 268

Na prodaj je zemljišče, tri četrte ure od Maribora, v kat. občini Vodole, občina Karčovina, v obsegu 17 oralov, 2 orala vinograde z ameriškimi nasadom, 2 orala hote, njive, travniki in lep sadonosičnik, hiša z gospodarskim poslopjem, živina in vse potrebno. Ponudbe na Josipa Serbec, posest. sina, Gradiška, p. Pesnica. 266

Kmetovalci pozor!

Dobro izkušen kovač se elavnemu občinstvu najuljudneje priporoča v izdelovanje novih plugov, prevzame tudi stare v popravilo, kakor tudi vsa v to stroko spadajoča dela. Ne pustite se od drugih kovačev izrabljati. — Peter Bunda, Sp. Senarska. 273

Hiša na prodaj. V lepem trgu Sevnica s krasno okolico in z živahnim prometom se proda hiša s kletjo in z dvema hlevoma. Poleg hiše je tudi lep vrt. Cena 3200 kron, kateri znesek se lahko po okrokih plača. Miha Črauš, krojač. 272

200 do 300 kron na mesec za službo lahko posebno trgovci na deželi s prodajo krasnih reči. Več pri Zinauer & Co. Sv. Jakob v Slov. gor. 270

Za 10% ceneje

oddamo od danes naprej vsakovrstne gramofone, eufone in plošče. Zahtevajte cenike. Istotam dobi se najboljši pomnoževalni aparat „levograf“ za 20% znižano ceno kakor doslej. Slavna družba se opozarja posebno na to ugodnost. Zinauer & Co. Sv. Jakob v Slov. gor. 271

lepo posestvo pol ure od župniške cerkve, hiša, gospodarsko poslopje in svinjak, vse v dobrem stanu. Gozdi polni, tudi je velik travnik, da se lahko redi 7 glav goveje živine, se zaradi preselitve proda za 9000 kron. Plačilni pogoji lahki. Več se izve pri Anton Kos, Slatina, p. Ponikva ob juž. žel. 274

Kupiti se želi hiša z okoli 2-3 orali zemljišča med Mariborom in Celjem, blizu železniške postaje. Ponudbe z navedbo cene g. Gabron, Göttestrasse 24, Maribor. 241

Lepo posestvo

v mariborski okolici, z lepo enonadstropno vilo, obstoječo iz 7 sob, 2 kuhinji, 1 kuhinja za perilo, dimnica, jedilna sbramba, lepe kleti, kompletna preša, gospodarsko poslopje, nadalje 20 oralov arondiranega zemljišča, z lepimi, velikimi sadnimi drevesi, ki prinašajo lep dobiček, nekoliko na novo nasajen vinograd, njive, travniki in gozdi, se radi družinskih razmer takoj po ceni proda. Naslov v upravnistvu. 186

Perilo

žensko in moško, kakor srajce, hlače in ovrtnike, nadalje kravate, pase, rokavice, dežnike, solnčnike, predpasnike in spodnja krila samo solidni fabrikat v velikanski izbiri in čudovito nizkih cenah se kupi v veletrgovski hiši 64

R. Stermecki, Celje.

Velikanska zaloga garnitur, zastorov in preprog 1 garnitura iz 1 prtiča za mizo in 2 za posteljo skupaj K 9'—, fina K 10'—. Kambristih ostankov po 20 mt., trpežni, K 8'—, fini K 10'—, zelo fini K 12'—.

Štefan Kaufmann

trgovec z železom 23 v Radgoni,

priporoča najboljšo ocelne motike in lopate, dobre kose in srpe, pravo štajersko železo se dobi po najnižji ceni in solidni postrežbi.

Pozor Ženini in neveste

Vsakovrstno pohištvo iz trdega in mehkega lesa se zavoljo pomanjkanja prostora pod ceno proda pri

A. Viherju, mizarju v Mariboru, Heugasse št. 4. 277

Uradne savitke

priporoča
Tiskarna sv. Cirila
v Mariboru.

Dober tek je dobra stvar,
Zanemarjaj je nikar!
Dober tek imaš vsak dan,
Ako vživaš

Najboljši želodčni liker!

Sladki in grenki.

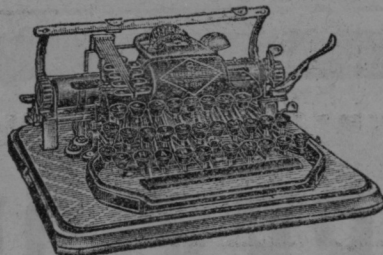
Ljudska kakovost liter K 2'40.
Kabinetna kakovost " " 4'80.
Naslov za naročila: „FLORIAN“, Ljubljana.

Proč s peresom!

Blickensderferjev pisalni stroj

je dandanes najpripravnější ter najcenejši pisalni aparat, ki konkurira z vsakim drugim najdražjim pisalnim strojem. Dobiva se v treh modelih po 240, 310 in 340 K. Oddaja se tudi na obroke. V eni uri se nauči vsakdo z njim ravhati in pisati. Ceniki in razkazovanje zastoj.

Glavno zastopstvo za
Stajersko in Kranjsko pri

Zinauer & Co.
Sv. Jakob v Slov. gor.

ZAHVALA.

Vsem, ki so nam ob prebriski izgubi našega dragega očeta, gospoda

Jurij-a Plevčak, veleposestnika itd.

izrazili svoje sožalje, kakor tudi vsem, ki so se udeležili ogromnega spreveda, izrekamo najiskrenejšo zahvalo. Bog plačaj!

Sv. Rok ob Sotli, 27. marca 1910.

Micika, Rozika, Justika, Marija Plevčak, hčere. žena.

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju

registrirana zadruga z neomejeno zavezo

v lastni hiši: „Hotel pri belem volu“ (Terscheck), Graška ulica 9, I. nadstropje

HOTEL

„Pri belem volu“

priporoča

svoje veliko gostilno

30 sob za tujece po jako nizkih cenah

fiakerijo v hiši

Dobra in točna postrežba.

obrestuje

hranilne vloge po 4 1/2 % brez vsakega odbitka. Sprejema hranilne knjižice drugih zavodov kot vloge in jih obrestuje nepretrgoma. Sprejema vloge tudi na tekoči račun in jih obrestuje od dne vložitve do dne vzdiga. V svrhu varčevanja v malih zneskih daje vložnikom

domače nabiralnike

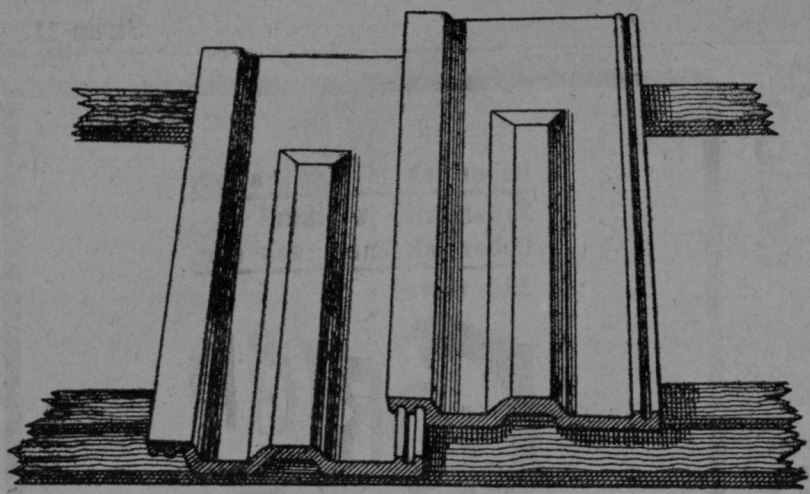
na dom zastoj, če vložijo prvokrat najmanj 4 K.

Za vplačila po pošti se dajejo zastoj pošt. hranilnične položnice.

Uradni dan: vsak torek in petek dopoldne.

Vprašanja in prošnje se sprejemajo vsak dan, izjemni praznike dopoldne od 8.—12. ter od 3.—6. ure popoldne.

F. P. Vidic & Co., Ljubljana

tovarna zarezanih strešnikov

ponudi vsako poljubno množino

patent. dvojno zarezani strešnik-zakrivač

s poševno obrezo in priveznim nastavkom „sistem Marzola“

Brez odprtih navzgor!

Streha popolnoma varna pred nevihtami!

Najpreprostejše, najcenejše in najtrpežnejše kritje streh sedanosti.

Na željo pošljemo takoj vzorce in popis. Spretni zastopniki se iščejo.

„Križevska opekarna“

društvo z omejenim poročtvom s sedežem v Križevcih na Murskem polju, s temeljno glavnico 200.000 K.

To slovensko kmečko podjetje ima veliko zalogo raznih

ilovnatih izdelkov

kakor: zidno opeko, zarezane strešnike sistema Steinbrück, žlebnjake itd. izvrstne kakovosti po nizkih cenah.

Tovarna z najmodernejšimi stroji stoji kakih 200 metrov oddaljena od železniške postaje Križevci na lepi ravni cesti.

Podpirajte edino slovensko kmečko industrijsko podjetje z naročili pri vodstvu. — Naročila pošiljajo se pod naslovom:

„Križevska opekarna“ v Križevcih.

Olje od motorja oddaje 100 kg po 25 K.
Tiskarna sv. Cirila, Maribor

Delavnica za popravila!

Velika zaloga ur, dragocenosti, srebrnine in optičnih stvari po vsaki ceni.

Tudi na obroke! Ilustr. cenik zastoj!

Gramofone od 20 do 200 K.

Niklasta remont.-ura K 3.50

Pristna srebrna ura „7“

Original omega ura „18“

Kuhinjska ura „4“

Budiljka, niklasta „8“

Poročni prstani „2“

Srebrne verižice „2“

— Večletna jamstva. —

Nasl. Dietinger

Theod. Fehrenbach

urar in očalar

Maribor, Gosposka ulica 26.

Kupujem zlatino in srebro.

P. n.

Naznanjam mojim cenjenim gos'am, da sem moj

VINOTOČ

pod vejo (Buschenschank)

v Rožpahu zopet otvorila, ter bodem, kakor znano, mojim gostom vedno z izvrstnim vinom postregla.

Za obilno udeležbo se priporočam

Terezija Čolnik.

Nasim rodbinam priporočamo
Kolinsko cikorijo.

PREVIDNOST

skrbne
gospodinje

temelji na tem, da pri nakupu Kathreiner Kneippove sladne kave ne zahteva samo sladne kave ampak vsakokrat izrečno naglašja, da hoče Kathreiner in vzame le take izvirne zavitke, na katerih se nahaja slika župnika Kneippa kot varstvena znamka in ime Kathreiner. Le ti znaki jamčijo za pristnost Kathreinerja.

Kaj je Eufon?

„Eufon“ je najnovejši, najpreprostejši, najglasnejši torej najboljši godbeni aparat, katerega lahko nese vsak fantič v majhnem kovčku, kakor kaže poleg stoječa slika. Druga slika nam pred oči „Eufon“ po svoji zunanji obliki. Eufon nima trompete ali nobenega roga kakor navadni gramofoni, ki zaležejo vsled tega veliko prostora; vendar se lahko igrajo na „Eufon-u“ vse raznovrstne gramofonske plošče kakor: Odeon, Jumbo, Gramofonrekord, Zonofon itd. Cena ploščam je od

2 do 6 K; cena „Eufona“ od 75 do 200 K. Eufon se dobi v 5 velikostih št. 1 75 K, št. 2 100 K, št. 3 130 K, št. 4 200 K, št. 5 eufonautomat 140 K. Aparati so 32 — 33 cm dolgi, 14 — 16 cm visoki in 7 — 7½ kg teški. Jako priporočljiv je Eufon št. 2. Plačuje se tudi na obroke.

Na razpolago so tudi vsakovrstni gramofoni in orkestrijoni. V plačilo oziroma v zameno se vzamejo vsi stari raznovrstni godbeni aparati po najvišji ceni. Za vsako staro veliko ploščo damo 1 K, ako se vzame najmanj šest novih plošč.

Zinauer & Co.

Sv. Jakob v Sl. gor.,

Sloven. g.

